

LETNO
PORO
ČILO
2023

MIROVNI INŠTITUT

LETNO POROČILO 2023

Ljubljana 2024

ODPRTA, MISLEČA IN POLITIČNO DEJAVNA SKUPNOST, TEMELJEČA NA NAČELU ENAKOSTI.

NAŠE POSLANSTVO

Mirovni inštitut (MI) si z znanstvenoraziskovalnim delom in javnimi akcijami prizadeva za odprto skupnost, sposobno kritičnega mišljenja in utemeljeno na načelih enakosti, odgovornosti, solidarnosti, človekovih pravic in pravne države. Inštitut razvija raziskovalno, izobraževalno in ozaveščevalno dejavnost na področjih družboslovja in humanistike na štirih tematskih poljih: politika, človekove pravice in manjšine, mediji in spol. Je zagovornik ranljivih skupin in si skupaj z njimi prizadeva za odpravo diskriminacije. Kot viden raziskovalni in civilnodružbeni akter v Sloveniji, regiji in na mednarodni ravni je neizogibna referenca na področjih, na katerih deluje. Povezuje se z drugimi sorodnimi akterkami_ji (inštituti, univerzami, nevladnimi organizacijami) in posameznicami_ki na lokalni, regionalni in mednarodni ravni.

Kontakt:

Metelkova 6, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1 234 77 20
Splet: <https://www.mirovni-institut.si>
FB: <https://www.facebook.com/>
IG: @mirovni_institut
E-pošta: info@mirovni-institut.si

Pripravila_e: Jasna Babić Zrimšek in Iztok Šori s sodelavkami_ci
Lektura: Ivan Ceganec
Oblikovanje: Jasna Babić Zrimšek
Izdajatelj: Mirovni inštitut

Ljubljana, marec 2024

ČLOVEKOVE PRAVICE IN MANJŠINE

Spremljanje nestrpnosti in
sovražnega govora

Migracije, azil in
integracija

LGBTQI-pravice

Preprečevanje
diskriminacije

Dostop do pravic in
pravičnosti

POLITIKA

Država, politika in oblast

Rasizem, ksenofobija in
nacionalizem

Populizem

Nasilje

Državljanstvo

Delo in pravice

Socialna država

KAZALO

01 Uvod / 6

02 Leto 2023 v številkah / 8

03 Posebni dosežki / 10

04 Tematska polja / 11
Človekove pravice in manjšine 13 / Politika 22 / Mediji 33 / Spol 41

05 Programska skupina / 49

06 Organizacijska struktura / 51

07 Kolektiv / 51

08 Mreženje in strokovno sodelovanje / 54

09 Partnerske organizacije / 56

10 Finančno poslovanje / 60

TEMATSKA POLJA IN TEME

MEDIJI

Mediji in manjšine

Medijski pluralizem

Dostop do informacij
javnega značaja

Medijska politika

Medijska integriteta

SPOL

Enakost spolov

Skrbstveno delo

Seksualno delo

Študije moškosti

Javno, zasebno, intimno

Usklajevanje poklicnega in
zasebnega življenja

dr. Iztok Šori, direktor

UVOD

»Včasih se mi zdi, da sem v prizadevanjih za mir sam. Toda opomnim se, da moram ohranjati in vzbujati upanje. Verjamem, da si vsak človek globoko v srcu in umu želi mir, kljub vsemu nesrečnemu zaupanju v strupeno in vojni naklonjeno družbeno pogodbo. Še naprej si prizadevam za mir z miroljubnimi sredstvi, gradim mirovne institucije, ki nam jih primanjkuje, vzgajam pacifiste, poskušam vključiti več ljudi v resnična mirovna prizadevanja. Včasih mi to uspe in v teh redkih trenutkih imam občutek malega čudeža.«

Jurij Šeljaženko v video nagovoru na dogodku Misli ti mir: Prebujenje mirovnega gibanja?, Koper, 17. aprila 2023.

Jurij Šeljaženko je ukrajinski mirovni aktivist, ki odločno zavrača vsakršno nasilje in spodbuja k dialogu, spoštovanju mednarodnega prava in človekovih pravic. Opozarja, da je demonizacija katerekoli strani v vojnah politična propaganda. Poudarja, da na obeh straneh konflikta stojijo ljudje, ki so pogosto bodisi zavedeni bodisi prisiljeni sodelovati v boju na življenje in smrt. Bori se za pravico do ugovora vesti in pred sodišči zagovarja moške, ki zavračajo vojaško mobilizacijo. Sodeluje z belorusko mirovniško organizacijo Naša hiša in Ruskim gibanjem ugovornikov vesti. V svojih nastopih govori o tem, da je tudi ukrajinska stran zagrešila tragične napake, kar velja za bogokletno stališče ne le v Ukrajini, temveč tudi v Sloveniji in drugih zahodnih državah; ena od teh je strategija »najprej zmaga, potem mir«, ki v naprej izključuje kakršne koli pogovore, ki bi lahko prekinili pobijanje in pripeljali do miru.

V preteklem letu smo z veliko grenkobe morali sprejeti dejstvo, da Jurij ne bo mogel priti na Mirovni inštitut kot gostujoči raziskovalec, kjer bi preučeval mirovna gibanja in kasneje spoznanja prenašal v svojo domovino. Eno leto smo se trudili, da bi mu uredili vizo, na koncu pa nas je ustavil birokratski kavelj 22, kjer prva institucija ne more storiti nekaj, preden tega ne stori druga institucija, druga pa ne, dokler tega ne naredi prva. S tem ni izgubil le Mirovni inštitut, temveč tudi vsa Slovenija, država, ki je bila utemeljena na mirovništvu.

Kmalu za tem, 3. avgusta 2023, je ukrajinska varnostna služba vdrla v njegovo stanovanje z obtožbo, da opravičuje rusko agresijo, čeprav jo vseskozi obsoja. Zasegli so mu računalnik in ostalo opremo ter ga postavili v hišni pripor, njegove izjave pa preučujejo strokovnjaki za forenzično lingvistično analizo, da bi ugotovili, ali je sovražnik Ukrajine. Zaradi tega smo začeli dvomiti, ali razen birokratskih ovir obstajajo še kakšni drugi razlogi za to, da mu ni bila odobrena viza za Slovenijo.

Jurij Šeljaženko je priprt, ker govori resnico. Tako kot je v zaporu Julijan Assange, ker je razkrival resnico o vojnih zločinih ZDA v Iraku ali Edward Snowden v eksilu, ker je razkrival vseobsežno vohunjenje ameriških obveščevalnih služb doma in po svetu. Tako kot je preganjan in zaprt sto tisoče ruskih nasprotnikov Putinove politike

in napada na Ukrajino. O slednjih ne vemo skoraj nič, le od časa do časa slišimo za kakšno od teh tragičnih zgodb, kot je tista o Alekseju Moskaljovu, ki so ga lani zaprli, ker je njegova hči narisala protivojno risbo.

Jurij Šeljaženko je priprt zato, ker nasprotuje imperativom toksične moškosti, ki fante doma, v šoli, politiki in medijih od rojstva privajajo na to, da bodo na ukaz ubijali in bili ubiti. Bodi pravi moški in se priključi vojski, sporočajo oglasi. Moški se – ker so moški - odzovejo na vpoklic, oblečejo uniforme in se odrečejo pravici do življenja. Postanejo le še orodje v rokah politikov in generalov, ki preračunljivo skrivajo statistike o ubitih vojakih. Dokler se moški ne bodo uprli logiki militarizma, dokler na svetu ne bo več Jurijev ali Talov Mitnickov, ki se je uprl vpoklicu v izraelsko vojsko, ker ni želel sodelovati v pokolu v Gazi, se bodo politiki vedno lahko zatekali k vojni, namesto da bi konflikte reševali s pogovori in drugimi nenasilnimi sredstvi.

Zato hvala vsem Jurijem, ki se pogumno in neselektivno zoperstavljajo nacionalizmu, imperializmu in avtoritarizmu, zagovarjajo mir in enakost vseh ljudi, verjamejo v utopije in vzbujajo upanje, da je boljši svet mogoč. Tak etos vodi tudi delo Mirovnega inštituta.

LETO 2023 V ŠTEVILKAH

Spomenik izbrisanim, Center Rog, Ljubljana
Foto: Arhiv MI.

ČLOVEKOVE PRAVICE IN MANJŠINE

Na področju človekovih pravic in manjšin smo **raziskovali** poti (političnega) opolnomočenja migrantk_ov, nacionalne sisteme za integracijo oseb z mednarodno zaščito in priseljenskih otrok, radikalizacijo mladih v zaporih, pravice obdolženk_cev in pripornic_kov z intelektualno in/ali psihosocialno oviranostjo, potrebe žrtev zločinov iz sovraštva, posledice velikega preseljevanja prebivalstva med in po vojni na območju nekdanje Jugoslavije ter spletni sovražni govor in dezinformacije v Sloveniji. **Zagovarjali** smo pravice izbranih, zapornic_kov z oviranostmi in migrantk_ov ter delovali proti rasizmu, nestrpnosti in militarizaciji. V okviru Državnega preventivnega mehanizma pri Varuhu človekovih pravic smo **obiskali** policijske postaje, zapore in vzgojno-izobraževalni zavod. Za odvetnice_ke, probacijske uslužbenke_ce, sodnice_ke, tožilke_ce in predstavnice_ke nadzornih mehanizmov izvajali **izobraževanja** o mednarodnih standardih, sodni praksi ter praksah, pomembnih za obdolženke_ce in pripornice_ke z intelektualno oziroma psihosocialno oviranostjo, izvedli **predstavitve** Vodnika po človekovih pravicah in organizirali **seminar** o krepitvi glasov migrantk_ov pri integraciji in politikah vključevanja. **Gostili** smo Ombudsmana iz Turčije, g. Sadettina Kalkana, z delegacijo strokovnjakinj s področja človekovih pravic iz različnih institucij iz Turčije. Začeli smo izvajati tri **nove projekte**, med njimi CIFER, ki gradi koalicijo in zaupanje med migrantsko, lokalno, izobraževalno in NVO-skupnostjo s ciljem spodbujanja protidiskriminacije in vključevanja znotraj in zunaj institucij.

IZPOSTAVLJENI DOSEŽKI

Programi varnega prihoda za begunke_ce

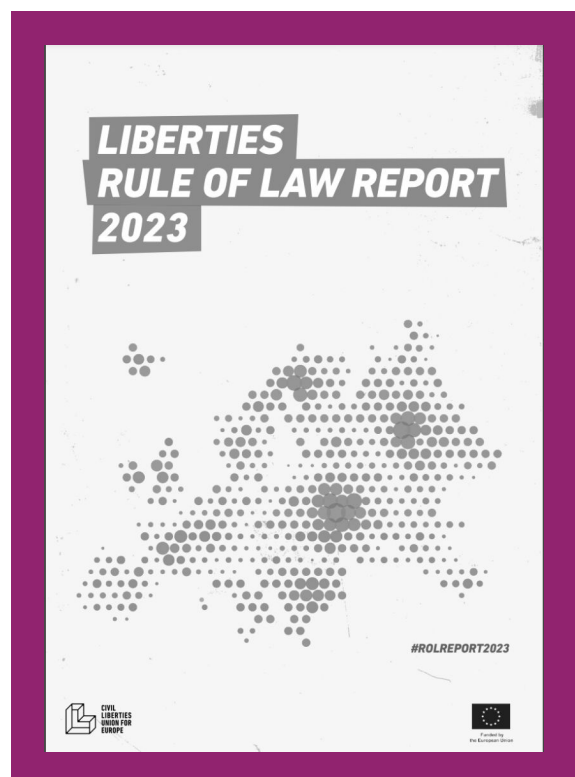
Pripravili smo priporočila za vzpostavitev dopolnilnih varnih poti v Slovenijo za osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito. To so varne in urejene poti za begunke_ce, ki ponujajo zakonito bivanje v tretji državi, kjer je poskrbljeno za njihove potrebe po mednarodni zaščiti. Poleg že uveljavljenih modelov (združitve družine, humanitarni sprejem preko humanitarnih vizumov in shem, povezanih s študijem ali delom) smo predlagali model zasebnega sponzorstva prihoda, sprejema in vključevanja oseb z mednarodno zaščito, kar je v Sloveniji novost.

V Poročilu o vladavini prava 2023 smo prispevali poročilo za Slovenijo

Evropska mreža nevladnih organizacij (Civil Liberties Union for Europe) je objavila četrto Poročilo o vladavini prava 2023, ki predstavlja stanje svoboščin, demokracije in človekovih pravic v 18 državah Evropske unije (EU). Je doslej najbolj poglobljeno senčno poročilo o vladavini prava, bolj obsežno od letnega pregleda Evropske komisije, ter zajema področja pravosodja, svobode medijev, delovanja civilne družbe in človekovih pravic v letu 2023. Dogajanje v Sloveniji od zamenjave skrajno desne vlade kaže, da lahko države rehabilitirajo svojo demokracijo, saj poročilo beleži prizadevanja za ponovno vzpostavitev neodvisnih institucij (npr. javne radiotelevizije), ter za preklc in povračilo kazni, ki so bile pod prejšnjo vlado nezakonito izrečene državljanom_om za udeležbo na protestih.

Senčno poročilo Odboru za preprečevanje mučenja ob četrtem periodičnem poročilu

Odbor ZN proti mučenju (v nadaljevanju Odbor) je letos obravnaval četrto periodično poročilo Slovenije. V luči tega smo z Pravnim centrom za varstvo človekovih pravic in okolja predložili senčno poročilo, v katerem smo se osredotočili na položaj tujk_cev, prosilk_cev za azil, položaj izbrisanih v Sloveniji, položaj Romov in zakonodajo ter usposabljanja v primerih spolnega nasilja in nasilja, vezanega na spol. Poročilo je dostopno TUKAJ.

Priročnika na področju preprečevanja radikalizacije mladih odraslih v zaporskih in probacijskih okoljih

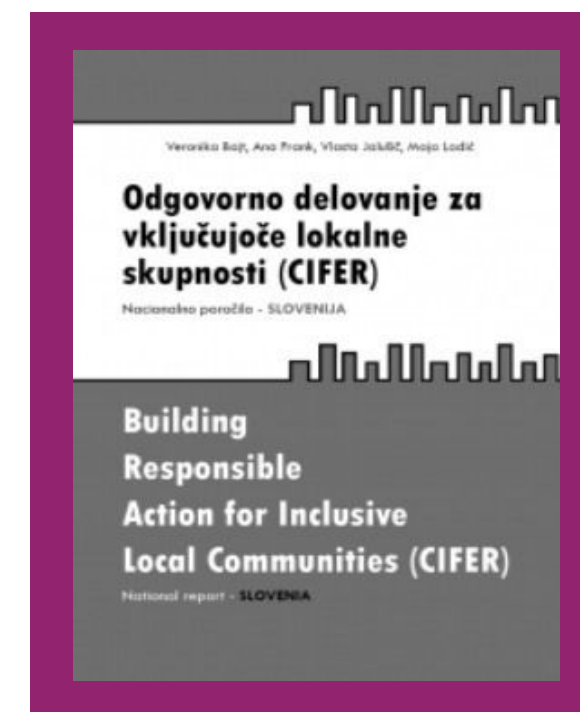
'Priročnik za krepitev zaščite človekovih pravic mladih odraslih v zaporih' temelji na raziskavi, ki je vključevala intervjuje z mladimi odraslimi o njihovih izkušnjah med prestajanjem zaporne kazni. Priročnik za razumevanje zgodnjih znakov radikalizacije med mladimi odraslimi v zaporih' pa prispeva k večjemu razumevanju družbenih in individualnih razsežnosti radikalizacije ter pravočasnemu odkrivanju in ukrepanju s preusmerjanjem odnosov in vedenja med ogroženimi, osumljenimi ali že radikaliziranimi mladimi pripornicami_ki v prevzgojnih ustanovah.

Nacionalno poročilo 'Odgovorno delovanje za vključujoče lokalne skupnosti'

Poročilo Odgovorno delovanje za vključujoče lokalne skupnosti je prvi rezultat mednarodnega projekta Mesto za vsakogar – odgovorno delovanje za vključujoče lokalne skupnosti (CIFER). Namen poročila je ponuditi temeljno znanje za nadaljnje dejavnosti in celovite informacije o težavah na področju rasizma, ksenofobije in nestrpnosti v Ljubljani, glavnem mestu Slovenije.

Zakonodajni in pravosodni odzivi na »begunsko krizo« v Sloveniji in Avstriji: primerjalna perspektiva

V reviji 'Dve domovini/Two Homelands' (št. 57, 2023), ki je posvečena migracijam, Neža Kogovšek Šalamon primerja ključne normative pristope k obravnavanju »begunske krize« v obdobju 2015–2016 v Sloveniji in Avstriji ter odzive sodstva na te pristope v obeh državah. Analiza je kvalitativna in temelji na izbranih primerih najpomembnejših zakonodajnih sprememb. Članek upošteva populistični kontekst teh sprememb, kot ga razumejo politologi. Ti pokažejo, da se je s krizo pojavil tudi nov val populizma – populistično označevanje migrantov kot Drugih.

NE politiki o migrantkah_ih brez migrantk_ov!

Da bi doprinesli k reševanju izzivov, ki jih prinaša povečano priseljevanje, moramo okrepiti tako posameznice_ke kot lokalne skupnosti in strukture, pri čemer je nujno okrepiti tudi mehanizme za neposredno participacijo migrantk_ov pri oblikovanju politik, ki se nanašajo na njihov položaj. Na lokalni ravni je v sklopu projekta 'Krepitev migrantskih glasov' zaživela spletna pilotna platforma za e-participacijo DECIDIM, namenjena povečanju političnega glasu migrantk_ov, ki živijo v mestni

občini Ljubljana, na nacionalni ravni je objavljeno poročilo, ki prinaša nekaj najbolj svežih premislekov in informacij o možnostih politične participacije migrantk_ov, na mednarodni ravni pa smo izvedli študijsko potovanje v Bruselj, kjer so predstavnice_ki nevladnih, migrantskih ter organizacij lokalnih skupnosti obiskali Evropski parlament ter se srečali z evroposlankami_ci iz držav, ki sestavljajo projektni mednarodni konzorcij. Sprejeli so nas Matjaž Nemeč, S&D/SD; Thomas Waitz, Zeleni; Jan-Christoph Oetjen, Prenovimo Evropo, in Stelios Kouloglou, Levica.

Študijsko potovanje v Bruselj. Foto: Arhiv MI.

ZASTOPANJE OSEB BREZ STATUSA V SLOVENIJI

Zastopanje oseb brez statusa temelji na preteklih projektih MI na področju izbrisa, v okviru katerih smo izbrisanim nudili brezplačno pravno pomoč. Vse od zaključka omenjenih projektov kontinuirano zastopamo nekaj posameznic_kov, ki v Sloveniji še vedno bivajo brez urejenega statusa, oziroma jih zastopamo v postopkih, ki vodijo k ureditvi dovoljenja za stalno prebivanje: v postopkih pred policijo, v upravnih postopkih pred upravno enoto oz. Ministrstvom za notranje zadeve (MNZ) ter o njihovih situacijah obveščamo relevantne organe kot je npr. Varuh človekovih pravic. Večinoma gre za starejše osebe, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, nekateri pa so bili tudi zavrnjeni prošilke_ci za azil ali begunke_ci iz BiH, ki si kasneje niso uspeli urediti statusa.

V letu 2023, po več kot sedmih letih prizadevanja, so tri naše stranke pridobile dovoljenje za stalno prebivanje. Dosegli smo, da je MNZ končno »priznal« slovensko državljanstvo otrokom begunk_cev, ki so rojeni v Sloveniji, in s tem je ena stranka, otrok izbrisane osebe, z našo pomočjo dobil slovensko državljanstvo. V letu 2023 smo se skupaj z Amnesty International Slovenija in

Civilno iniciativo izbrisanih aktivistov udeležili srečanja s predsednico Državnega zbora Urško Klakočar Zupančič ter nadaljevali sodelovanje z Uradom predsednice Republike Slovenije v prizadevanjih za spremembo zakonodaje, ki bo izbrisanim ponovno omogočila urejanje dovoljenja za stalno prebivanje pod pravičnimi pogoji. V tem okviru smo pripravili predlog sprememb Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (ZUSDDD), ki ga je nato predsednica Nataša Pirc Musar oktobra 2023 posredovala predsedniku vlade Robertu Golobu. Ostale pomembne zahteve poprave krivic so primerne odškodnine in drugi ukrepi reparacije, da se izbris preišče in ugotovi odgovornost zanj, da se ga vključi v učne načrte, se ga prizna in zanj opraviči. Zakonski predlog podpira tudi Društvo izbrisanih prebivalcev Slovenije, k sprejemu takih zakonskih ukrepov pa je s podpisom peticije predsednika vlade pozvalo tudi več kot 2000 posameznikov in posameznic.

V spomin in opomin na izbris, eno hujših in množičnih kršitev človekovih pravic v samostojni Sloveniji, je bil oktobra v ljubljanskem Centru Rog odprt Park izbrisanih in v njem razgrnjeno spominsko obeležje v obliki črke Ć.

Predsednica DZ je sprejela predstavnike Amnesty International Slovenije, Civilne iniciative izbrisanih aktivistov in Mirovnega inštituta. Foto: Matija Sušnik, vir: Spletna stran DZ.

Zastopanje opravljamo pro bono in s sredstvi, zbranimi skozi lastno kampanjo. Naše delo za izbrisane lahko podprete tako, da Mirovnemu inštitutu namenite del dohodnine ali donacijo (<https://www.mirovni-institut.si/podpri/>).

IZPOSTAVLJENE OBJAVE

BAJT, Veronika. *Ethnic discrimination : strategies of research and measurement*. 1st ed. Ljubljana: Peace Institute, 2023. X, 173 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-961-96019-2-ČEFERIN, Rok,

KOGOVIŠEK ŠALAMON, Neža, KOROŠEC, Damjan, ZOBEC, Barbara. Javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti : 297. člen. V: KOROŠEC, Damjan (ur.), et al. *Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1)*. Posodobljena izd. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2023. Knj. 3, str. 463–509.

KOGOVIŠEK ŠALAMON, Neža. Legislative and judicial responses to the "refugee crisis" in Slovenia and Austria : a comparative perspective. *Dve domovini : razprave o izseljenstvu*. [Tiskana izd.]. 2023, [št.] 57, str. 7–23. ISSN 0353-6777. <https://ojs.zrc-sazu.si/twohomelands/article/view/11731/10865>.

KOGOVIŠEK ŠALAMON, Neža, BOBNAR, Tatjana, SKERBIŠ, Peter. Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države : 308. člen. V: KOROŠEC, Damjan (ur.), et al. *Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1)*. Posodobljena izd. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2023. Knj. 3, str. 567–588.

KOGOVIŠEK ŠALAMON, Neža, FILIPČIČ, Katja. Kršitev enakopravnosti : 131. člen. V: KOROŠEC, Damjan (ur.), et al. *Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1)*. Posodobljena izd. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2023. Knj. 1, str. 616–625.

KOGOVIŠEK ŠALAMON, Neža, FILIPČIČ, Katja. Trgovina z ljudmi : 113. člen. V: KOROŠEC, Damjan (ur.), et al. *Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1)*. Posodobljena izd. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2023. Knj. 1, str. 282–295.

NOVI PROJEKTI

Vodja projekta na MI:

Veronika Bajt

Sodelavke_ci: Ana Frank, Brankica Pečkovič, Franja Arlič, Zoran Fijavž

Partnerji:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (CRP), Ministrstvo za digitalno preobrazbo

Vodja projekta na MI:

Maja Ladić

Sodelavke_ci: Vlasta Jalušič, Lana Zdravkovič, Veronika Bajt, Ana Frank, Franja Arlič

Partnerji:

Centar za mirovne studije (Hrvaška), Menedek (Madžarska), France Terre d'Asile (Francija), Malmö Universitet (Švedska)

Financer: Evropska komisija (Citizens, Equality, Rights and Values Programme), Ministrstvo za javno upravo (Sklad za NVO)

Analiza spletnega sovražnega govora in dezinformacij v Sloveniji ter izdelava predloga ukrepov

Trajanje projekta: 1. 10. 2023–31. 3. 2025

S širjenjem digitalnih tehnologij je v razvitih državah uporaba spleta dosegla praktično celotno aktivno populacijo. Poleg izboljšav na področju gospodarstva in vsakdanjega življenja je razvoj digitalnih tehnologij prinesel tudi temne strani. Mednje sodita sovražni govor, ko se negativna komunikacija usmerja proti deprivilegiranim skupinam, ter dezinformacije, ko se napačne informacije namerno širijo z določenim škodljivim namenom. Gre za zlorabo svobode govora, ki je s prenosom na splet dobila nove razsežnosti. Izvedene so številne aktivnosti, od analiz, akcijskih načrtov, kodeksov ravnanja, do celovitega nabora ukrepov v Aktu o digitalnih storitvah.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/analiza-spletnega-sovraznega-govora-in-dezinformacij-v-sloveniji-ter-izdelava-predloga-ukrepov/>

Mesto za vsakogar - Odgovorno delovanje za vključujoče lokalne skupnosti (CIFER)

Trajanje projekta: 1. 4. 2023–31. 3. 2025

projekt spodbuja razumevanje, da so integracija migrantskega prebivalstva in protirasistične politike same po sebi povezane in morajo nujno iti z roko v roki. Projekt gradi na dejstvu, da je za uspešno integracijo ključna lokalna raven in da je treba graditi koalicije in zaupanje med migrantsko, lokalno (zlasti lokalnimi oblastmi, socialnimi in športnimi organizacijami, kulturnimi ustanovami), izobraževalno in NVO-skupnostjo za spodbujanje protidiskriminacije in vključevanja znotraj in zunaj institucij. V sklopu projekta se odvijajo protirasistična usposabljanja za opazovalke_ce (bystanders), tj. predstavnice_ke lokalnih, izobraževalnih in nevladnih skupnosti, ter priprava akcijskih načrtov proti rasizmu na ravni mest.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/mesto-za-vsakogar-odgovorno-delovanje-za-vkljucujoce-lokalne-skupnosti-cifer/>

Vodja projekta na MI:

Lana Zdravković

Sodelavke_ci: Amela Meštrovac**Partnerji:**

Codici – Cooperativa sociale onlus, Lapsus – Laboratorio di analisi storica del mondo contemporaneo (Italija), Documenta – Centar za suočavanje s prošlostjo, Institut za društvena istraživanja, Institut za etnologiju i folkloristiku (Hrvaška), Maska, Univerza v Regensburgu (Nemčija)

Financer: EU program CERV (Evropsko spominjanje)

MOJ DOM. Begunci, migracije in zabrisani spomini po jugoslovanskih vojnah

Trajanje projekta: 1. 2. 2023–31. 1. 2025

namen projekta je spodbuditi mednarodno in multidisciplinarno razpravo o najnoviji evropski zgodovini in demokratični tranziciji po jugoslovanskih vojnah v 90-ih letih prejšnjega stoletja in ob nastajanju samostojnih držav naslednic. Poseben poudarek je na raziskovanju posledic velikega preseljevanja prebivalstva med in po teh vojnah. Pomembno raziskovalno vprašanje je, kako so te socialne, gospodarske in politične spremembe vplivale na življenjske izbire in načine, kako so družbe spremenile ali prilagodile svoja politična prepričanja in družbeno organizacijo, tudi v zvezi z vprašanji, ki se pojavljajo v sedanjosti. Fokus analize se nanaša na pojem »dom« v povojnih procesih premestitve: tema je razbijanje, predelava in spominjanje doma v vsem njegovem praktičnem in psihološkem pomenu.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/moj-dom-begunci-migracije-in-zabrisani-spomini-po-jugoslovanskih-vojnah/>

Predstavitveni dogodek »Vodnik po človekovih pravicah – Spoznajte človekove pravice in poiščite pomoč«, Narodni muzej, oktober 2023. Foto: Arhiv MI.

TEKOČI PROJEKTI

PRAVIČNOST ZA VSE: Krepitev pravic obdolžencev_enk in pripornikov_ic z intelektualno in/ali psihosocialno oviranostjo: čezmejne premestitve, prijetje in alternative v EU

Vodja projekta na MI: Katarina Vučko

Financer: Evropska unija, Ministrstvo z javno upravo(Sklad za NVO)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/pravicnost-za-vse-krepitev-pravic-obdolzencev-in-pripornikov-z-intelektualno-in-ali-psihosocialno-oviranostjo-cezmejne-premestitve-prijetje-in-alternative-v-eu/>

Proti sovraštvu: Izboljšanje pomoči žrtvam zločinov iz sovraštva s pristopom, osredotočenim na žrtve, in intersekcijskim pristopom

Vodja projekta na MI: Maja Ladić

Financer: Evropska unija, Ministrstvo z javno upravo(Sklad za NVO)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/proti-sovrastvu-izboljsanje-pomoci-zrtvam-zlocinov-iz-sovrastva-s-pristopom-osredotocenim-na-zrtve-in-intersekcijskim-pristopom/>

SERENY – Krepitev pristopov za preprečevanje radikalizacije mladih v zaporih

Vodja projekta na MI: Katarina Vučko

Financer: Evropska unija, Ministrstvo z javno upravo(Sklad za NVO)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/sereny-krepitev-pristopov-za-preprecevanje-radikalizacije-mladih-v-zaporih/>

Vodnik po človekovih pravicah II

Vodja projekta na MI: Iza Thaler (do aprila 2023), Katerina Kočkovska Šetinc

Financer: Evropska komisija, Erasmus +

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/vodnik-po-clovekovih-pravicah-ii/>

Krepitev migrantskih glasov v politikah vključevanja

Vodja projekta na MI: Lana Zdravković

Financer: Evropska unija, Ministrstvo z javno upravo(Sklad za NVO)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/opolnomocenje-migrantskih-glasov-v-integracijskih-in-inkluzivnih-politikah/>

Dopolnilne poti v jugovzhodni Evropi (COMP4SEE)

Vodja projekta na MI: Katarina Vučko

Financer: Evropska unija, Ministrstvo z javno upravo(Sklad za NVO)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/comp4see/>

Raziskovalna mreža FRANET

Vodja projekta na MI: Majda Hrženjak

Financer: Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/raziskovalna-mreza-franet/>

POLITIKA

Shod za Palestino, Trg republike, 18. 12. 2023. Foto: Črt Piksi, vir: Gibanje za pravice Palestincev FB stran.

„Tako kot mnoge druge vlade je tudi slovenska brezpogojno podprla Izrael, s čimer je zaobšla politični kontekst in dala podporo izraelski okupacijski politiki. Taki odzivi ne bodo prinesli miru, temveč poglobljajo občutke nemoči tako pri zatiranih Palestinkah_cih kakor tudi pri mnogih Evropejkah_cih, ki v ravnanju zahodnih vlad vidijo nenačelnost in nepravičnost. Nekatere so boj proti antisemitizmu izrabile celo za nedemokratično zatiranje protestov v podporo Palestinkam_cem po evropskih mestih. Kdor nasprotuje gradnji naselij na zasedenih ozemljih, razseljevanju, zapiranju ljudi v gete, pobijanju odraslih in otrok, se pogumno upira politiki etničnega čiščenja in po nobeni razumni definiciji ne more veljati za antisemita ali celo podpornika Hamasa.“

Pozivamo predstavnice_ke slovenskega političnega vrha, tako vlade kakor opozicije, da se zavzamejo za spoštovanje človekovih pravic in enakost vseh ljudi. Vsi Izraelke_ci niso Netanjahu in vse Palestinke_ci niso pripadniki Hamasa. Na obeh straneh so ljudje, ki si želijo miru, zavračajo nasilje in drug drugemu priznavajo enake pravice. Žal radikalne sile zatirajo ta prizadevanja, pri čemer jih nekatere države, vključno z našo, podpirajo. To potrjujejo usode številnih intelektualk_cev in aktivistk_ov, ki so morali zapustiti svoje domovine. Odločno podpiramo njihova prizadevanja pri iskanju miroljubne politične rešitve in pričakujemo, da bo enako storil tudi politični vrh.“

Vsi Palestinci_ke niso Hamas, vsi Izraelci_ke niso Netanjahu

Izjava Mirovnega inštituta, 18. 10. 2023

Na tematskem področju politike smo **raziskovali** populizem v politiki in medijih, državljanstvo in solidarnost, platformno ekonomijo, lokalne pobude in pomen mest kot političnih akterk_jev, sovražni govor in transnacionalizacijo oskrbe starejših. **Zagovarjali** smo pravice platformnih delavk_cev, demokratične institucije in procese, svobodo govora in mirovne politike. **Spremljali** smo delovanje pravne države v Sloveniji, uresničevanje predvolilnih zavez političnih strank, se priključili aktivnostim za ohranitev javnega zdravstva in uvedbo pravičnega zdravstvenega prispevka. **Oblikovali** smo tudi program za gostovanje raziskovalca in mirovnega aktivista iz Ukrajine na Mirovnem inštitutu in se lotili dolgotrajnega postopka urejanja dovoljenj za njegov prihod. **Gostili** smo Valerio Sekisovo, predstavnico ukrajinske nevladne organizacije Pravica do zaščite. **Izvedli smo izobraževanja** o metodah, ki jih sindikati uporabljajo za krepitev moči delavcev na platformah. Začeli smo tri **nove projekte**, med njimi projekt, ki združuje inovativne raziskave in zbiranje podatkov o dinamiki trga dela v storitvenih in proizvodnih podsektorjih v določenih državah članicah EU, kjer delavke_ci migranti delajo za določen čas, in v treh državah kandidatkah za članstvo v EU, ki so izvirne države za delavke_ce.

IZPOSTAVLJENI DOSEŽKI

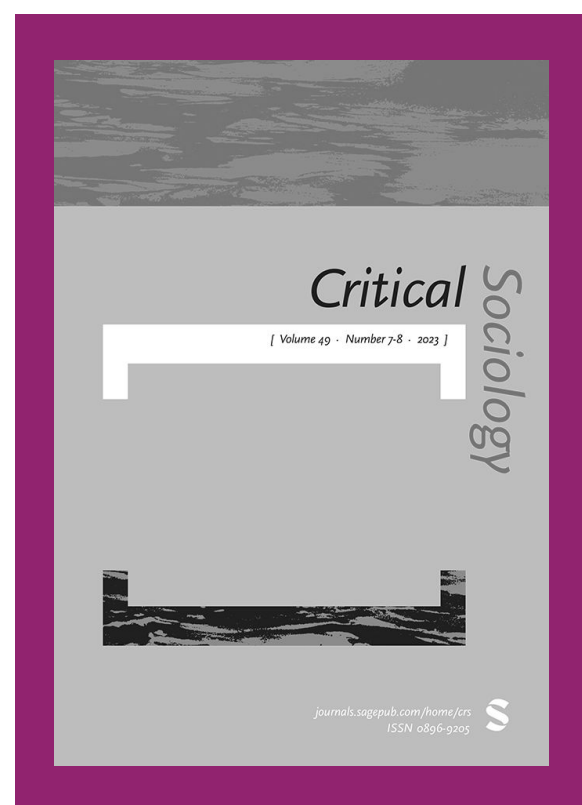
Naslavljanje »begunske krize« v slovenskih parlamentarnih razpravah

Z analizo populizma na presečišču ideologije in diskurza avtorici Mojca Pajnik in Emanuela Fabjan v članku 'The Transversal Political Logic of Populism: Framing the 'Refugee Crisis' in Slovenian Parliamentary Debates' (Transverzalna politična logika populizma: Uokvirjanje »begunske krize« v slovenskih parlamentarnih razpravah) ugotavljata, kako so se politiki in političarke v Sloveniji odzivali na migracije v času med »begunsko krizo« in po njej (2015–2019). Analiza pokaže, da se značilnosti populističnega komuniciranja raztezajo od izključujočih, etno-nacionalističnih populističnih okvirov do vključujočih diskurzov solidarnosti, kar odraža transverzalnopolitično logiko populizma glede na ideologije političnih akterk_jev.

Nesvobodno mezдно delo

Maja Breznik je v reviji 'Critical Sociology' objavila članek 'Unfree Wage Labour' (Nesvobodno mezдно delo), kjer razvije koncept »nesvobodnega mezdnega dela« – položaj, ko mora delavka_ec (začasno in pogojno) prepustiti svojo delovno silo tretji osebi, ki jo nato prodaja kupcem delovne sile (npr. agencijsko delo). Z vidika pogodbene svobode in pravne enakosti ni videti pomembno, ali delavka_ec prodaja svojo delovno silo delodajalki_cu ali posrednici_ku. Vendar ni dvoma, da posrednica_ik povečuje odvisnost in podrejenost delavke_ca ter da ima manjši nadzor nad svojimi delovnimi in življenjskimi razmerami. Argumenti pokažejo, da se je njegova pogodbenasvoboda zmanjšala do te mere, da lahko govorimo o nesvobodnem mezdnem delu.

Glas ljudstva

MI (so)deluje v okviru iniciative Glas ljudstva, ki povezuje več kot sto nevladnih organizacij in več tisoč posameznic in posameznikov ter svoje akcije koordinira skozi tedenske sestanke in strateška srečanja z več kot 15 redno/tedensko sodelujočih organizacij. V letu 2023 je Glas ljudstva spremljal, kako vladna koalicija uresničuje predvolilne zaveze na 11 področjih javne politike, v zagovorništvu se je osredotočil na ohranitev javnega zdravstva in uvedbo pravičnega zdravstvenega prispevka, ob 1. obletnici nastopa vlade Roberta Goloba pa opozoril na prelomljene vladne zaveze. Vlaganje predlogov za uresničitev obljubljenih reform na področju zdravstva, ozaveščanje o škodljivosti vladne politike in ukrepov sta prispevala k splošnemu prepoznavanju slabega vodenja pristojnega ministrstva in zamenjavi ministra.

Sociološka in računalniška analiza sovražnega govora

Na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem je v okviru srečanja Slovenskega sociološkega društva oktobra 2023 potekala okrogla miza o socioloških in računalniških pristopih k analizi sovražnega govora. V razpravi, ki jo je vodila Ana Frank, so sodelovale_i Veronika Bajt, Matthew Purver, Boshko Koloski in Jaya Caporusso. Okrogla miza je naslovlila izzive interdisciplinarnega raziskovanja sovražnega govora in možnosti sodelovanja na presečišču disciplin, ki naslavlja problematiko sovražnega govora intersekcijsko in na ta način spregovori ne le o stanju, temveč tudi o tem, kje iskati rešitve za nastale izzive, in o tem, kako lahko k slednjim prispeva družboslovna misel.

Omizje o socioloških in računalniških pristopih k analizi sovražnega govora, srečanje Slovenskega sociološkega društva, 20. 10. 2023. Foto: Arhiv MI.

MISLITI MIR

V letu 2023 smo nadaljevali s ciklom 'Misliti mir', kjer skupaj z gosti v javni razpravi preiščujemo o vprašanjih, kaj je mir, kaj je vojna ter kako bomo zagotovili mir, ki ne bo proizvedel vojne. Cikel pogovorov tematizira eno najpomembnejših vrednot MI, to je mir. Mir razumemo ne samo kot odsotnost vojne in konfliktov, temveč tudi kot učinkovito nenasilno politiko, ki jo je treba negovati. V aprilu smo organizirali pogovor 'Prebujanje mirovnega gibanja?' v Kopru, kjer smo se z gosti pogovarjali, kje so temelji za vzpostavitev evropskega mirovniškega projekta in ali tovrstni projekt zahteva sklepanje (ne)načelnih koalicij med različnimi ideološkimi perspektivami ter ali po izkušnji množičnih mirovnih manifestacij morebiti že lahko govorimo o prebujanju evropskega ali celo svetovnega mirovnega gibanja, ki bi naslovlilo vse ključne udeležence v vojni in celo pomagalo končati morijo v Ukrajini. Dogodek v novembru pa smo posvetili novinarskemu poročanju iz vojnih žarišč. Pogovor, ki je potekal v dvorani Sodnega stolpa v Kulturni četrti Minoriti v Mariboru, smo naslovlili 'Kritično mišljenje, novinarsko

poročanje, cenzura in propaganda v času vojne', kjer smo odprli vprašanja, kakšno je novinarsko delo in kako ogroženi so novinarji, ki delajo in poročajo o obeh vojnah ter kako v spremenjenih razmerah poteka vsestranska informacijska vojna. Posnetki vseh dogodkov so dostopni na podstrani <https://www.mirovni-institut.si/misliti-mir/>.

Cikel javnih pogovorov je nastal ob začetku invazije Rusije na Ukrajino, na katerih smo iskali odgovore na vprašanja, kako ustaviti vojno in vzpostaviti mir, kako vojna spreminja identiteto vojskujočih se držav in vpliva na svetovno politiko ter kakšne alternative ponujajo mirovna gibanja. Po svetu trenutno poteka okoli 110 spopadov, a nič nas ni moglo pripraviti na oktobrski pokol Hamasa in uničujoč pohod Izraela nad prebivalkami_c Palestine. Pridružili smo se različnim pozivom in akcijam za mir, prenehanju izraelske okupacije Gaze in izvajanja genocida nad tamkajšnjim prebivalstvom ter pozivali k priznanju Palestine.

IZPOSTAVLJENE OBJAVE

BREZNIK, Maja, MOČNIK, Rastko. Mémoire du socialisme en Slovénie : recherche du passé entre interprétation politique et interprétation académique. *Le Portique*. 2e semestre 2022, no. 47, str. 163–180. ISSN 1283-8594.

BREZNIK, Maja, TURNŠEK, Maja. Platformno delo: kartiranje razprav in konceptov. *Revija za geografijo*. [Tiskana izd.]. 2023, 18, [št.] 2, str. 5-22, ilustr. ISSN 1854-665X.

BREZNIK, Maja. Unfree wage labour. *Critical sociology*. nov. 2023, vol. 49, is. 7-8, str. 1125-1139. ISSN 0896-9205.

HRŽENJAK, Majda, BREZNIK, Maja. Care migration in care homes for older people in the European semi-periphery between Slovenia and former Yugoslav countries. V: VAH JEVŠNIK, Mojca (ur.), TOPLAK, Kristina (ur.). *Further discussions on labour mobility in the EU*. 1st ed. Ljubljana: Založba ZRC, 2023. Str. 79–102, ilustr. ISBN 978-961-05-0801-4.

ZDRAVKOVIĆ, Lana. Konec koncev : konec ali nov začetek?. *Anthropos : časopis za psihologijo in filozofijo ter za sodelovanje humanističnih ved*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 55, št. 1, str. 45–58. ISSN 0587-5161.

PAJNIK, Mojca, FABIJAN, Emanuela. The transversal political logic of populism : framing the refugee crisis in Slovenian parliamentary debates. *Europe-Asia studies*. 2023, vol. 75, no. 5, str. 742–768, ilustr. ISSN 0966-8136.

THIELE, Daniel, PAJNIK, Mojca, SAUER, Birgit, ŠORI, Iztok. Borderless fear? : how right-wing populism aligns in affectively framing migration as a security threat in Austria and Slovenia. *Journal of language and politics*. 2023, vol. , no. , str. 1–21, ilustr. ISSN 1569-2159.

Maribor, 16. 11. 2023. Foto: Arhiv MI.

NOVI PROJEKTI

Vodja projekta na MI:

Iztok Šori

Sodelavke_ci: Tjaša Turnšek

Partnerji:

Democracy International (Nemčija), Estonian Human Rights Centre (Estonija), Portuguese Women's Platform (Portugalska), Lota's Box (Hrvaška), Bulgarian Association for the Promotion of Citizens Initiative (Bolgarija), Forum 2000 (Češka)

Financer: Program za državljane, enakost, pravice in vrednote (CERV)

Parlament o prihodnosti Evrope

Trajanje projekta: 1. 1. 2023–30. 9. 2024

Cilj je aktivirati in postaviti marginalizirane družbene skupine v središče razprave o prihodnosti Evrope. V šestih državah z najnižjo volilno udeležbo na volitvah v evropski parlament v letu 2019 projekt skozi serijo mednarodnih in lokalnih dogodkov prispeva k prilagoditvi priporočil Konference o prihodnosti Evrope, da ta postanejo bolj vključujoča, demokratična ter prilagojena potrebam marginaliziranih skupnosti, poleg tega pa mobilizira državljanke_ne za udeležbo na prihajajočih evropskih volitvah v letu 2024.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/parlament-o-prihodnosti-evrope/>

Vodja projekta na MI:

Maja Ladić

Sodelavke_ci: Ana Frank

Partnerji:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve (MZEZ)

Skladnost politik za (trajnostni) razvoj – presoja učinkov slovenskih nacionalnih politik na države v razvoju in na trajnostni razvoj RS

Trajanje projekta: 1. 10. 2023–30. 9. 2025

Namen raziskovalnega projekta, ki ga izvajamo v partnerstvu s Fakulteto za družbene vede, je priprava sistemskih rešitev za uveljavljanje izvajanja načela skladnosti politik za (trajnostni) razvoj, da se zagotovi kakovostno mednarodno razvojno sodelovanje v pomoč državam v razvoju in se skromne razpoložljive vire še dodatno oplemeniti s pozitivnim vplivom drugih politik.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/skladnost-politik-za-trajnostni-razvoj-presoja-ucinkov-slovenskih-nacionalnih-politik-na-drzave-v-razvoju-in-na-trajnostni-razvoj-rs/>

Vodja projekta na MI:

Veronika Bajt

Sodelavke_ci: Maja Breznik, Katerina Kočkovska Šetinc, Amela Meštrovac

Partnerji:

The European Centre for Social Welfare Policy and Research (Avstrija), Center for Development Evaluation and Social Science Research (Bosna in Hercegovina), De Burcht Institute (Nizozemska), Economic Faculty of Belgrade University (Srbija), University of Jyväskylä (Finska), University of Tartu (Estonija)

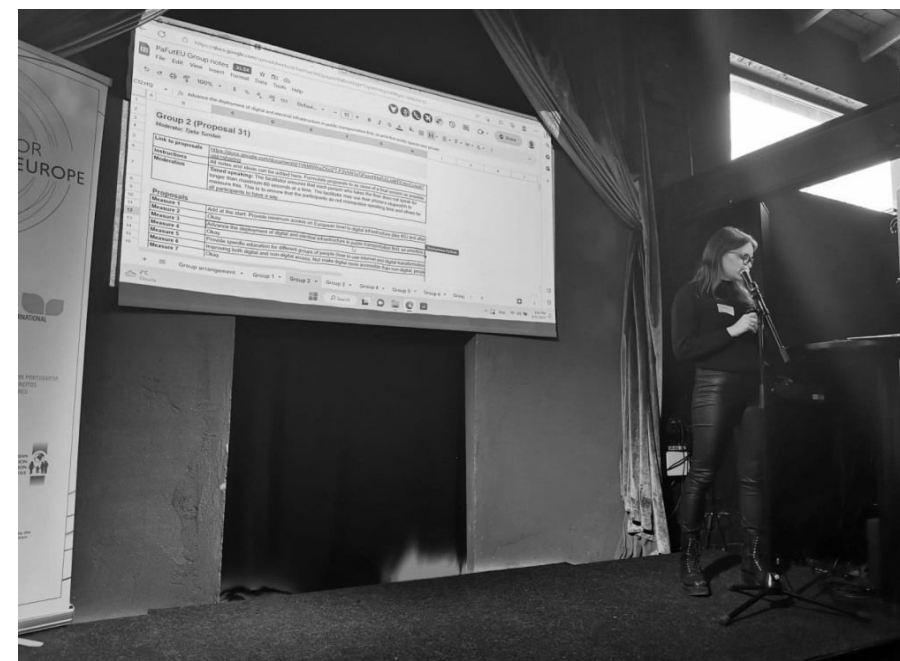
Financer: Evropska unija

Trajnostni in socialno pravični transnacionalni sektorski trgi dela: prilagoditev industrijskih odnosov in trga dela na povečanje začasnih delovnih migracij (JUSTMIG)

Trajanje projekta: 1. 11. 2023–31. 10. 2025

Projekt JUSTMIG združuje inovativne raziskave in zbiranje podatkov o dinamiki trga dela v storitvenih in proizvodnih podsektorjih v šestih državah članicah EU (Avstrija, Estonija, Finska, Nizozemska, Slovaška in Slovenija), kjer delavke_ci migrantke_i delajo za določen čas, in v treh državah kandidatkah za članstvo v EU (Bosna in Hercegovina, Srbija in Ukrajina), ki so izvorne države za delavke_ce. Poleg analiz sektorskih trgov dela in zaposlitvenih razmerij bo osem partnerjev strokovnega konzorcija razvilo dokaze o prilagoditvi struktur odnosov med delodajalkami_ci in delojemalkami_ci v izbranih državah kot odgovor na naraščajoče zaposlovanje delavk_cev migrantk_ov na podlagi pogodb za določen čas ali zunanjih izvajalk_cev za določen čas.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/trajnostni-in-socialno-pravicni-transnacionalni-sektorski-trgi-dela-prilagoditev-industrijskih-odnosov-in-trga-dela-na-povecanje-zacasnih-delovnih-migracij-justmig/>

Prvi Državlanski panel v okviru projekta 'Parlament o prihodnosti Evrope', 30. 3.-1. 4. 2023, Talin, Estonija. Foto: Arhiv MI.

TEKOČI PROJEKTI

Sovražni govor v sodobnih konceptualizacijah nacionalizma, rasizma, spola in migracij

Vodja projekta na MI: Veronika Bajt (koordinatorica)

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/sovrazni-govor-v-sodobnih-konceptualizacijah-nacionalizma-rasizma-spola-in-migracij/>

Transnacionalizacija oskrbe starejših – raznolikosti, rekrutacije, neenakosti (TE-DRI)

Vodja projekta na MI: Majda Hrženjak (koordinatorka)

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/transnacionalizacija-oskrbe-starejsih-raznolikosti-rekrutacije-neenakosti-te-dri/>

Mednarodni znanstveni seminar 'Identity of Europe: War, Politics, and Ideology', 28. 8 -1. 9. 2023, Inter University Center, Dubrovnik, Hrvaška. Foto: Arhiv MI.

Prihodnost socialnega dialoga v platformni ekonomiji: primer Slovenije

Vodja projekta na MI: Maja Breznik, koordinatorka: Maja Turnšek (Fakulteta za turizem, Maribor)

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/prihodnost-socialnega-dialoga-v-platformni-ekonomiji-primer-slovenije/>

Vsakdanje življenje in življenjski potek starih ljudi, ki živijo v revščini

Vodja projekta na MI: Majda Hrženjak

Vodja raziskave: Vesna Leskošek (Fakulteta za socialno delo, Ljubljana)

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/vsakdanje-zivljenje-in-zivljenjski-potek-starih-ljudi-ki-zivijo-v-revschini/>

Udejanjanje državljanstva in solidarnosti v Evropi »od spodaj navzgor«: Lokalne iniciative, interseksijske strategije in transnacionalne mreže

Vodja projekta na MI: Mojca Pajnik

Financer: VolkswagenStiftung

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/udejanjanje-drzavljanstva-in-solidarnosti-v-evropi-od-spodaj-navzgor-lokalne-iniciative-interseksijske-strategije-in-transnacionalne-mreze/>

Izvedba programa raziskovalne rezidence za raziskovalca iz Ukrajine, dr. Jurija Šeljaženka

Vodja projekta: Brankica Petković

Financer: Network of European Foundations - NEF, program Civitates, Sklad za solidarnost z Ukrajino

Sestanek projektne skupine 'Udejanjanje državljanstva in solidarnosti v Evropi 'od spodaj navzgor'', 11. 4. -15. 4. 2023, Bern, Švica. Foto: Arhiv MI.

„Vlado in zlasti pristojno Ministrstvo za kulturo pozivamo, da v Sloveniji ustvari pogoje za uspešno delovanje tiskanih medijev. Mnoge evropske vlade so v preteklih letih že pomagale medijem s subvencijami, spremembami zakonodaje ter preoblikovanjem časopisov v javne storitve. Spoznale so, da je v dobi dezinformacij in lažnih novic informiranost državljanov odvisna od neodvisnega, avtonomnega in samostojnega tiska, od tega pa samo preživetje demokracije. Naša vlada še ni prevzela te odgovornosti in tako omogoča nadaljnje propadanje tiskanih medijev.

Prav tako pozivamo strokovno in splošno javnost, da se z zavedanjem o dolgoletni profesionalni, solidarni in nesebični naravnosti Večerovega kolektiva dejavno angažira, ga podpre ter od lastnikov in vlade zahteva takojšnjo uresničitev njegovih zahtev. Hkrati pozivamo organizacije, podjetja, državljanke in državljane, da podprejo Večer in postanejo njegovi naročniki.

Novinarke in novinarji Večera se vrsto let najodločneje angažirajo v širši novinarski skupnosti in si prizadevajo za neodvisno in odgovorno delo novinarjev in medijev v Sloveniji, zlasti ko jih pri delovanju v interesu javnosti skušajo ovirati oblastniki ali lastniki. V zadnjem obdobju so odločno podprli novinarske kolektive STA in RTV Slovenija. Novinarja Večera Matija Stepišnik in Petra Lesjak Tušek pa sta vodila Društvo novinarjev Slovenije, kjer sta si prizadevala, da bi bilo slovensko novinarstvo svoboden in varen poklic, da bi imeli mediji poštene pogoje za delovanje in da bi javnost razumela ter podprla dobro in neodvisno novinarstvo.“

Na Mirovnem inštitutu tako izrekamo odločno podporo kolektivu Večera in njegovim prizadevanjem, da bosta Večer in njegova stavba še naprej del mariborske identitete in slovenske medijske krajine.

Podporno pismo kolektivu časopisa Večer, 16.11. 2023

MEDIJI

V tematskem polju mediji smo **raziskovali** nadzorno vlogo civilne družbe in novinar_k_jev v Sloveniji, dezinformacije in sovražni govor, stanje medijske ponudbe in rešitve za trdnejši demokratični medijski sistem, emocije v novinarstvu ter svobodo in integriteto medijev na Zahodnem Balkanu in v Turčiji. **Udeleževali** smo se srečanj regionalnih in mednarodnih mrež na medijskem področju, zlasti v mreži medijskih centrov in inštitutov v jugovzhodni Evropi –South East European Network for Professionalisation of Media (SEENPM) – ter vzdrževali redna partnerstva s sorodnimi organizacijami v tujini z namenom integriranja in prispevanja k regionalnemu in mednarodnemu razvoju svobodnih in odgovornih medijev. Ravno tako smo sodelovali pri pripravi priporočil za preprečevanje sovražnega govora v poglavju o medijih. **Koordinirali in mentorirali** smo monitoring uresničevanja novele Zakona o RTV Slovenija (v izvedbi pravnice_ka Ane Bajt in Urbana Lečnika Spaića). Skupaj z Liberties smo se **pridružili** odprtemu pismu več kot 40 novinarskih združenj, organizacij za svobodo medijev in varstva človekovih pravic v EU, ki poslance Evropskega parlamenta poziva, naj podprejo učinkovito in močno uredbo »Evropski akt o svobodi medijev«. Začeli smo **tri nove projekte**, med njimi Afektivni mediji, ki razvija nove pristope k preučevanju medijev z analizo afektivnega obrata, ki obsega analize lastniških struktur, emocionalnega dela v medijih in afektov na družbenih omrežjih.

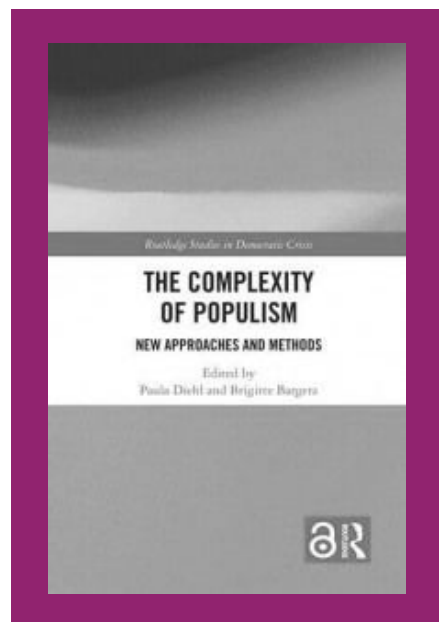
IZPOSTAVLJENI DOSEŽKI

Transformacije medijev: Strukture priložnosti za populizem

Pri založbi Routledge je izšla knjiga *The Complexity of Populism: New Approaches and Methods* (ur. Paula Diehl in Brigitte Bargetz), ki vključuje poglavje Mojce Pajnik z naslovom 'Transformations of the Media Sphere: Amplifying Opportunity Structures for Populism' (Preobrazbe medijske sfere: Okrepitev struktur priložnosti za populizem). Poglavje premakne fokus iz »medijskega populizma« kot političnega sloga k obravnavi strukturnih sprememb v medijski krajini. Populizem se oblikuje na več ravneh: na makro ravni s koncentracijo medijskega lastništva, procesov deregulacije, digitalizacije in platformizacije medijev ter družbenih omrežij; na mezo ravni z afektivnim obratom v medijih in prekarnim modelom novinarstva; na mikro ravni z ideološkimi orientacijami.

Preprečevanje sovražnega govora v medijih

Brankica Petković je sodelovala v Strateškem svetu Vlade Republike Slovenije za preprečevanje sovražnega govora, pri tem pa prispevala k oblikovanju Priporočil za preprečevanje sovražnega govora, ki jih je Svet objavil v juliju 2023. Priporočila glede preprečevanja sovražnega govora v medijih so upoštevali v dveh vladnih dokumentih – v Predlogu Zakona o medijih, ki ga je Ministrstvo za kulturo poslalo v javno obravnavo v decembru 2023, in v Priporočilih za izvedbo oglaševalskih kampanj ministrstev, organov v sestavi ministrstev in vladnih služb, ki jih je decembra 2023 sprejela vlada.

Intervencija (amicus curiae) o pravnih in dejanskih vidikih presoje ustavnosti ZRTVS-1B

Ob podpori Pravne mreže za varstvo demokracije smo marca Društvo novinarjev Slovenije, Mirovni inštitut, PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja in Zavod za kulturo raznolikosti Open na Ustavno sodišče RS vložili intervencijo, v kateri izkazujemo, da je sprememba Zakona o Radioteleviziji Slovenija iz leta 2005 nujna za varovanje svobode medijev in pravice javnosti do obveščnosti, novelo zakona iz leta 2022 pa je treba uveljaviti brez odlašanja. Novela ZRTVS-1B uvaja vse potrebne varovalke, ki ščitijo neodvisnost javnega medija, preprečujejo (katerikoli) politiki vstop v upravljanje in nadzor delovanja javnega medija in omogočajo nujno potrebne pogoje za ureditev trenutnega stanja, v katerem so napadi na institucionalno avtonomijo javnega medija ter njegovo uredniško in novinarsko neodvisnost dnevna praksa.

Spremljanje medijev vpliva na oblikovanje populističnih stališč

V reviji *East European Politics* je izšel članek 'Aligning populist worldviews of citizens to media preferences: peculiarities of an illiberal political context' (Usklajevanje populističnih svetovnih nazorov državljanov z medijskimi preferencami: posebnosti neliberalnega političnega konteksta) Mojce Pajnik, Nejca Berzelaka in Ajde Šulc. V članku preučujejo, kako spremljanje medijev in razumevanje vloge medijev v družbi vpliva na oblikovanje populističnih stališč javnosti. Na podlagi rezultatov javnomnenjske raziskave ugotavljajo, da izpostavljenost tabloidnim medijem in strankarskim glasilom v večji meri vpliva na oblikovanje populističnih stališč ljudi kot izpostavljenost javnim medijem. Ugotavljajo tudi, da tisti, ki v večji meri zaupajo v vlogo medijev kot pomembnih demokratičnih akterjev v družbi, izkazujejo populistična stališča v manjši meri kot tisti, ki menijo, da so mediji pripadniki »elit«, ki zavajajo

ljudstvo in širijo laži. V raziskavi so tudi pokazali, da se populistična stališča specifično oblikujejo v odvisnosti od tega, kdo je na oblasti.

Omizje 'Kako zaščititi svobodo in integriteto nevladnih organizacij v EU?', 20. 6. 2023, Pritličje. Foto: Arhiv MI.

#NEVLADNIKI

Nevladne organizacije smo ljudje – delovni, ponosni, nepogrešljivi...

...Smo nepridobitni, usmerjeni v sodelovanje. Nevladne organizacije že nastanejo s povezovanjem ljudi okrog skupne ideje. Na tisoče nevladnih organizacij v Sloveniji vsakodnevno deluje za boljšo družbo in ustvarja na tisoče zgodb o svojih prizadevanjih, da bi obogatili in izboljšali življenje posameznikov in skupnosti. Včasih to pomeni zoperstavljanje praksam, ki so škodljive za ljudi in naravo. Na tej spletni strani predstavljamo nekaj takšnih zgodb – o prizadevanjih in o premagovanju ovir.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/nevladniki/>

Produkcija zgodb o nevladnicah_kih je del projekta 'Zaščita nadzorne vloge civilne družbe in novinarjev v Sloveniji'. V projektu sodelujemo Mirovni inštitut, Društvo novinarjev Slovenije in Pod črto. Objavili smo 15 zgodb, ki so jih spisali novinarke_ji Monika Weiss, Lenart J. Kučič in Luka Lukič. Predstavili smo delo in vizije okoljskega društva Proteus, Delavske svetovalnice, društva za trajnostni razvoj Duh časa, društva za samopomoč brezdomcev Kralji ulice, Muzeja norosti, združenja Drogart, podatkovni platformi Sledilnik, iniciative Pravna mreža za varstvo demokracije, delo

gasilcev, Društva novinarjev Slovenije, Inštituta za študije stanovanja in prostora, Inštituta 8. marec, društva Srebrna nit, ki skrbi za starostnike, civilno-družbene koalicije Glas ljudstva in društva Spominčica, združenja za pomoč pri demenci.

V sklopu projekta je Društvo novinarjev Slovenije vzpostavilo platformo za prijavo napadov na novinarke_je in medije v Sloveniji. Namenjena je novinarjem, ki v primeru napada lahko izpolnijo vprašalnik in tako javnosti posredujejo več informacij o napadu. Platforma omogoča sistematično beleženje in spremljanje napadov ter ozaveščanje javnosti. Na platformi se zbirajo prijave fizičnih napadov in groženj, verbalnih napadov, ki presegajo argumentirano kritiko novinarjevega dela, vključno s sistemskimi in finančnimi grožnjami medijem, ni pa namenjena poročanju o ekonomskih pritiskih na novinarje znotraj medija.

Pod črto pa je v sklopu projekta objavil več epizod podkasta o neudeležbi na volitvah. Med drugim so zbrali podatke o udeležbi na vseh lokalnih, državnih, predsedniških in evropskih volitvah v Sloveniji zadnjih 30 let. Na podlagi zbranih podatkov so preverili, v katerih volilnih okrajih in občinah je bila udeležba na vseh teh volitvah med letoma 2019 in 2022 najnižja. Obiskali smo enega izmed teh krajev ter se pogovarjali z občani.

IZPOSTAVLJENE OBJAVE

SCHNYDER, Gerhard, RADL, Marlene, TOTH, Fanni, KUCUKUZUN, Melek, TURNŠEK, Tjaša, CELIK, Burçe, PAJNIK, Mojca. Theorizing and mapping media ownership networks in authoritarian-populist contexts: a comparative analysis of Austria, Hungary, Slovenia, and Turkey. Media, Culture & Society, Sage Journals,

PAJNIK, Mojca, BERZELAK, Jernej, ŠULC, Ajda. Aligning populist worldviews of citizens to media preferences : peculiarities of an illiberal political context. East European politics. 2023, vol. 39, no. 3, str. 554–573, ilustr. ISSN 2159-9173.

PAJNIK, Mojca. Transformations of the Media Sphere: Amplifying Opportunity Structures for Populism. V: DIEHL, Paula, BARETZ, Brigitte, ur. The Complexity of Populism: New Approaches and Methods. Routledge, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. MEDIA SELF-REGULATION IN THE WESTERN BALKANS AND TURKEY: Examples, challenges and recommendation, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. LOW PRIORITY FOR ETHICAL ISSUES: Media self-regulation in Albania, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. GOOD MODELS, LIMITED IMPLEMENTATION: Media self-regulation in Bosnia and Herzegovina, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. LIMITED CAPACITIES AND LACK OF SUSTAINABILITY: Media self-regulation in Kosovo, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. WEAK MECHANISMS AND OUTDATED CODE OF ETHICS: Media self-regulation in Montenegro, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. IMPERATIVE OF BOOSTING CAPACITIES AND REINFORCING EFFECTIVENESS: Media self-regulation in North Macedonia, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. HIGH PROFESSIONALISM WITH LIMITED REACH: Media self-regulation in Serbia, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. DIFFICULT TASK IN SUPPRESSED MEDIA ENVIRONMENT: Media self-regulation in Turkey, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. MODELS OF MEDIA SELF-REGULATION: Examples of Good Practice, 2023.

PETKOVIĆ, Brankica, ur. MOBILIZATION FOR PROTECTING THE PUBLIC INTEREST IN THE MEDIA: Mapping Good Practices of Media Activism, 2023.

Strip 'Kaj so nevladne organizacije?', avtor: Ciril Horjak – dr. Horowitz.

NOVI PROJEKTI

Vodja projekta na MI:

Mojca Pajnik

Sodelavke_ci:

Marko Ribač, Brankica Petković, Majda Hrženjak, Tjaša Turnšek, Roman Kuhar, Peter Sekloča, Rok Smrdelj

Partnerji:

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Afektivni mediji: transformacije javnega komuniciranja

Trajanje projekta: 1. 10. 2023–30. 9. 2026

Raziskava preučuje »afektivni obrat« v medijih, ki zaznamuje niz sprememb, od digitalizacije uredništev, novih oblik zaposlitev do krhanja ustaljenih profesionalnih ideologij novinarskega dela. V projektu v teoretično središče postavimo feministično epistemologijo, da bi presegli poglede, ki razum in emocije percipirajo opozicionalno. Izpostavljanje vednosti, ki izhaja iz utelešenosti izkustva, doživetij, občutkov in prepričanj v delovnem procesu in v vsakdanjem življenju, omogoča globlji vpogled v afektivno družbeno dinamiko hibridnih medijev, ki je ne moremo docela razumeti zgolj z analizo tehnoloških sprememb, čemur se posveča večina raziskav. Naše izhodišče je, da razmerja v medijih niso določena zgolj v odnosu do sredstev produkcije, ampak da se konstituirajo tudi v odnosu do emocionalnega dela in občutenj, ki prečijo sfere javnega in zasebnega.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/afektivni-mediji/>

Vodja projekta na MI:

Brankica Petković

Sodelavke_ci:

Franja Arlič

Partnerji:

Foundation Mediacentar Sarajevo (koordinator projekta), SEENPM, Albanian Media Institute, Kosovo Press Council, Montenegro Media Institute, Macedonian Institute for Media, Novi Sad School of Journalism, Bianet

Financer: Evropska komisija

Naši mediji: Delovanje civilne družbe z namenom spodbujanja medijske pismenosti in medijskega aktivizma, nasprotovanja polarizaciji in promocije dialoga v državah Zahodnega Balkana in Turčiji

Trajanje projekta: 1. 2. 2023–31. 1. 2026

a) okrepljeno regionalno sodelovanje in svoboda ter integriteta medijev; b) povečan medijski aktivizem in sodelovanje organizacij civilne družbe pri razvoju medijev in oblikovanju politik; c) povečana zmogljivost medijskih organizacij civilne družbe in drugih organizacij civilne družbe v mestnih in podeželskih območjih d) večja vloga in odgovornost novinark_jev in urednic_kov ter organov za samoregulacijo v medijih za promocijo medijske in informacijske pismenosti; e) opolnomočenje državljan_kov, zlasti mladih f) ozaveščanje o prihajajočih trendih, priložnostih in tveganjih za prihodnost medijev v regiji Zahodnega Balkana in Turčije.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/nasi-mediji-delovanje-civilne-druzbe-z-namenom-spodbujanja-medijske-pismenosti-in-medijskega-aktivizma-nasprotovanja-polarizaciji-in-promocije-dialoga-v-drzavah-zahodnega-balkana-in-turciji/>

Vodja projekta na MI:

Brankica Petković

Sodelavke_ci:

Mojca Pajnik, Tjaša Turnšek, Franja Arlič

Partnerji:

Österreichische Akademie der Wissenschaften – OEAW, Dunaj (koordinator projekta), Univerzity Karlovy, Praga, Università di comunicazione e lingue, IULM, Milano, Uniwersytet Jagielloński, Krakov, Community Medien Institut für Weiterbildung, Forschung und Beratung (COMMIT), Dunaj, COFAC - Cooperativa de Formação e Animação Cultural, C.R.L. (Universidade Lusófona), Lizbona, Tallinn University, Talin, Institut Mines-Télécom (IMT), Palaiseau, Mary Immaculate College, Limerick

Financer: Evropska komisija

MeDeMAP – Zemljevid medijev za prihodnje demokracije

Trajanje projekta: 1. 3. 2023–28. 2. 2026

a) vzpostavitev pregleda in razumevanja stanja demokracije v EU – izzivov, trdnosti in groženj demokraciji ter s tem povezane vloge in delovanja medijev in novinarstva; b) pregled regulacijskih in samoregulacijskih okvirov, znotraj katerih delujejo tradicionalni in novi mediji ter novinarke_ji; c) pregled demokratičnih lastnosti medijske ponudbe in medijske podpore sodelovanju javnosti, vključujoč vse medijske kanale, vloge in finančne vire; d) pregled rabe medijev, informacijskih potreb in demokratičnih stališč ljudi v raznolikih družbah in medijskih okoljih; e) pregled prihodnjih poti za izgradnjo bolj odpornega demokratičnega medijskega sistema in za krepitev politične participacije in civilnodružbenega delovanja.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/medemap-zemljevid-medijev-za-prihodnje-demokracije/>
<https://www.medemap.eu/>

TEKOČI PROJEKTI

ODPOR – Civilna družba na Zahodnem Balkanu in v Turčiji za svobodne medije brez dezinformacij in sovražnega govora

Vodja projekta na MI:
Brankica Petković

Financer: Evropska komisija, NEAR

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/odpornost-akcija-civilne-druzbe-za-zagovarjanje-svobode-medijev-ter-zoperstavljanje-dezinformacijam-in-sovrazni-propagandi-na-zahodnem-balkanu-in-v-turciji/>

www.seenpm.org

Zaščita in krepitev nadzorne vloge civilne družbe in novinarjev pri varstvu demokracije v Sloveniji

Vodja projekta na MI:
Brankica Petković (koordinatorka)

Financer: NEF – Mreža evropskih fondacij (Program Civitates)

Spletna stran:
<https://www.mirovni-institut.si/projekti/zascita-in-krepitev-nadzorne-vloge-civilne-druzbe-in-novinarjev-pri-varstvu-demokracije-v-sloveniji/>

Reši situacije in ugotovi kakšna je
tvoja moškost.

TELO ✓

ČUSTVA ✓

SPOLNOST ✓

IZKLJUČITEV ŽENSK ✓

HOMOFOBIA ✓

ANTIFEMINIZEM ✓

TVOJ REZULTAT

SPOL

V tematskem polju spol smo **raziskovali** moškosti v povezavi z odpravljanjem nasilja na podlagi spola, predšolsko vzgojo in skrbstveno delo, seksualno delo, vojaške družine in enakost spolov. **Zagovarjali** smo pravice seksualnih delavk_cev in sodelovali v javni razpravi k predlogu Zakona o dolgotrajni oskrbi. Sodelovali smo na omizju, kjer smo ponovno opozorili na izborjene spolne in reproduktivne pravice, ter diskusijskih skupinah, na katerih smo naslovili nasilje in reproduktivne pravice. Izjemno aktivni smo bili na področju **izobraževanj**, saj smo izvedli serijo delavnic na temo preprečevanja nasilja na podlagi spola za pedagoške delavke_ce in mlade. Ravno tako smo izvedli izobraževanja za nosilke_ce spremenb, ki so nadalje izvajali medvrstniške delavnice na temo nenasilnih moškosti. Za zaposlene v Sparkasse smo izvedli delavnico 'Vloga komunikacije in preseganje konfliktov v delovnem okolju'. Izvajati smo pričeli dva **nova projekta**, 'Enakost spolov je zakon', kjer skozi forumsko gledališče in podkaste ustvarjamo vsebine o enakosti spolov, ter 'FemQueer', ki povezuje organizacije v kontekstu feminističnih in queer teorij in katerega končni cilj je priprava strateškega dokumenta za enakost spolov.

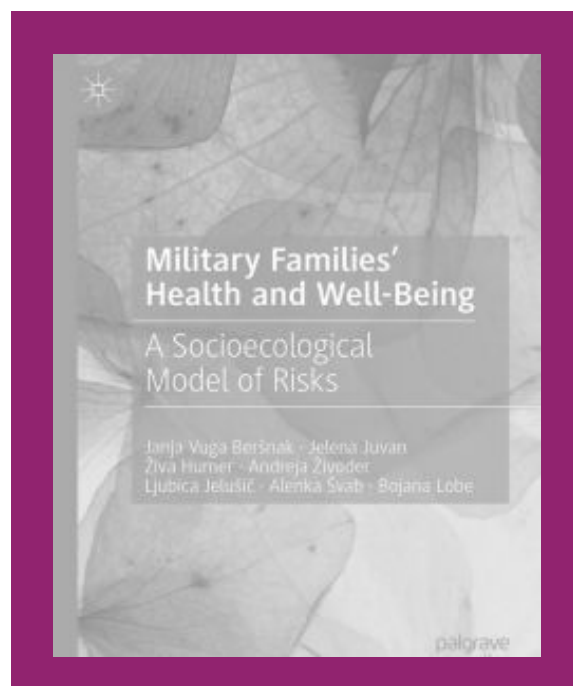
IZPOSTAVLJENI DOSEŽKI

Knjiga o zdravju in blaginji slovenskih vojaških družin

Knjiga 'Military Families' Health and Well-Being. A Socioecological Model of Risks' (Zdravje in dobro počutje vojaških družin. Socioekološki model tveganj), ki je izšla pri založbi Palgrave, preučuje dobro počutje in zdravstveno stanje vojaških družin. Knjigo je napisala multidisciplinarna skupina raziskovalk, ki jo sestavljajo sociologinje, psihologinje in metodologinje: Živa Humer (Mirovni inštitut) in Janja Vuga Beršnak, Jelena Juvan, Andreja Živoder, Ljubica Jelušič, Alenka Švab in Bojana Lobe (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani). Zajema podatke iz več kot 800 anket in več kot 40 intervjujev s pripadniki vojaške službe, zakonci in civilistkami_i. Avtorice raziskujejo napetost med zahtevami dveh zahtevnih institucij – vojske in družine – in kako se pogajata o blaginji družin. V knjigi je uporabljen edinstven, integrativni pristop k opazovanju in analizi vojaško specifičnih dejavnikov tveganja in zaščitnih dejavnikov za zdravstveno stanje vojaških družin na različnih socialno-ekoloških ravneh, vključno z zadovoljstvom in nezadovoljstvom v odnosih, nasiljem v intimno partnerskih odnosih, odnosi med starši in otroki, dobrobitjo otrok, zlorabo psihoaktivnih snovi, depresijo in PTSP-jem.

Poglavje Spreminjanje in izzivi med poklicnim in zasebnim življenjem za moške in organizacije

Članek Majde Hrženjak 'Changing and challenging work-life negotiations for men and organizations' (Spremembe in izzivi v poklicnem in zasebnem življenju za moške in organizacije) v 'Routledge

handbook on men, masculinities and organizations: theories, practices and futures of organizing', prikaže, da se obstoječe raziskave osredotočajo na heteronormativne dvo-karijerne pare srednjega razreda na globalnem severu in na skrb za otroke. Moški so obravnavani predvsem kot očetje, razpeti med normami moškosti, kot so osredotočenost na delo, tekmovalnost in finančno preživetje družine, ter androcentričnimi normami idealnega delavca, ki se ohranjajo v organizacijah. V zaključku avtorica izpostavi vprašanja za kritično ovrednotenje koncepta usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja: raziskovanje različnih sektorjev dela in novih pogojev dela, ki jih prinaša digitalizacija; širše razumevanje koncepta skrbi; pluralizacija družin in intimnosti; perspektiva življenjskega poteka ter usklajevanje kot potencialno izhodišče upora neoliberalnim delovnim normam.

Strokovno srečanje o poklicnih tveganjih v seksualnem delu

V okviru projekta 'Poklicna tveganja v seksualnem delu na presečiščih političnega okvirja in družbene stigme (ORIS)', je junija na Filozofski fakulteti UL potekalo strokovno srečanje deležnikov, ki pri svojem delu prihajajo v stik s seksualnimi delavkami_ci. Srečanje je bilo namenjeno predstavitvi rezultatov raziskovalnega dela s poudarkom o poklicnih tveganjih, s katerimi se srečujejo seksualne delavke_ci v Sloveniji. Seksualno delo se v zadnjih letih intenzivno digitalizira in seli na platforme, kot je Onlyfans, kar na eni strani prispeva k zmanjševanju tveganj, hkrati pa prinaša nove oblike nasilja in diskriminacije. Četudi gre za delo, ki je v mnogočem podobno drugim oblikam dela, se seksualne delavke_ci srečujejo s specifičnimi poklicnimi tveganji, med katere uvrščamo stigo, nasilje strank, psihološki stres, prekarni zaposlitveni položaj in represivne politike. Na dogodku sta se predstavili dve organizaciji iz tujine, ki zagovarjata pravice seksualnih delavk_cev in izvajata podporne programe zanje, kot so zdravstveno svetovanje, brezplačno

testiranje na spolno prenosljive bolezni, psihosocialna podpora, podpora osebam, ki želijo začeti ali prenehati s seksualnim delom, in finančno svetovanje. Prav tako so na srečanju sodelovale seksualne delavke, ki so pripovedovale o svojih izkušnjah.

Enakost spolov v luči spolnih in reprodukcijskih pravic

Že nekaj desetletij smo pričča vse večjim težnjam po omejevanju spolnih in reprodukcijskih pravic. Porast sodobnih anti-feminističnih gibanj v Sloveniji in širše daje zagon množičnim protestom proti pravici do abortusa, Istanbulski konvenciji, omejevanju spolne vzgoje v javnem izobraževanju, ki nas opozarjajo na nesamoumevnost že izbojevanih pravic. Na okrogli mizi 'Feminizem in reprodukcijske pravice', ki je potekala v organizaciji MI in Oddelka za sociologijo, ULFF, smo reflektirali vlogo feminističnih gibanj v boju za spolne in reprodukcijske pravice skozi zgodovino ter prepraševali pomen feminističnega povezovanja in odzivanja na populistične in esencialistične diskurze antifeminističnih gibanj. [Podcast](#).

Mednarodna znanstvena konferenca 'Transformations of Work Through the Lens of Sex Work', 22.-23. 6. 2023, Filozofska fakulteta, UL. Foto: Arhiv MI.

PREPREČEVANJE NASILJA NA PODLAGI SPOLA

Na MI že vrsto let izvajamo različne projekte, ki poglobljajo obstoječe in razvijajo nove perspektive v raziskovalnem in aktivističnem delu na področju enakosti spolov, moškosti in nasilju na podlagi spola. V letu 2023 smo na to temo izvajali dva projekta, katerih cilj je opolnomočenje mladih, preseganje spolnih stereotipov in oblikovanje zdravih in pozitivnih odnosov: Delovanje za enakost – prevpraševanje moškosti in vključevanje mladih pri odpravi nasilja na podlagi spola ter Aktiviranje nenasilnih moškosti (CarMia).

Projekt 'Delovanje za enakost' se osredotoča na preprečevanje medvrstniškega nasilja na podlagi spola, pri čemer naslavlja hegemonске moškosti, izpodbija tradicionalne spolne vloge in vključuje mlade pri prizadevanjih za enakost spolov. Skozi leto smo izvedli številne delavnice na temo preprečevanja nasilja na podlagi spola za pedagoške delavke_ce. Projektu sta se priključila igralca Nik Škrlec in igralka Nika Rozman, ki sta izvedla delavnice za mlade na teme spletnega nasilja, nasilja na podlagi spola in stereotipov ter skupaj z mladimi iskala rešitve za opolnomočenje in preprečevanje zlorab.

Mladi iz OŠ Brezovica pri Ljubljani, Gimnazije Ledina in Gimnazije, elektro in pomorske šole Piran so ustvarili 8 kratih video vsebin, ki ozaveščajo o nasilju vseh vrst. Videi so dostopni na YouTube kanalu MI.

Projekt CarMia z ozaveščanjem, usposabljanjem in mobilizacijo mladih moških v smeri zavračanja nasilja in kritičnega odnosa do hierarhičnih, dominantnih in privilegiranih odnosov med ljudmi deluje na področju zmanjševanja vseh oblik nasilja na podlagi spola. V ta namen smo razvili in preizkusili medvrstniški pristop nosilcev sprememb, osredotočen na kritično refleksijo moškosti v nasilju na podlagi spola pri preventivnem delu z mladimi. Na šestih srednjih šolah in enem programu neformalnega izobraževanja za mlade odrasle smo izvedli 19 delavnic, v katerih je sodelovalo 370 mladih, starih med 15 in 18 let. V sodelovanju z mladimi in Danes je nov dan smo tudi razvili izobraževalno spletno igro 'Pravila igre moškosti', ki mlade ozavešča o stereotipih moškosti in nasilju na podlagi spola, hkrati pa predstavlja inovativen pedagoški pripomoček za delo mladinskih in svetovalnih delavk_cev ter pedagoškega osebja. Povezava na igro: <https://igre-moskosti.mirovni-institut.si/>

IZPOSTAVLJENE OBJAVE

HRŽENJAK, Majda. Changing and challenging work–life negotiations for men and organizations.

KOGOVSŠEK ŠALAMON, Neža, FRELIH, Mojca, UČAKAR, Tjaša. Criminality of prostitution abuse : A socio-legal study of case files in Slovenia. Politička misao. 2023, vol. 60, no. 2, str. 61–81. ISSN 0032-3241.

KOGOVSŠEK ŠALAMON, Neža, UČAKAR, Tjaša, FRELIH, Mojca. Sociopravni vidiki kazenskopravne obravnave kaznivega dejanja zlorabe prostitucije v Sloveniji. Revija za kriminalistiko in kriminologijo. jul.–sep. 2023, letn. 74, št. 3, str. 191–202. ISSN 0034-690X.

NOVAK, Barbara, FILIPČIČ, Katja, KOGOVSŠEK ŠALAMON, Neža. Prisilna sklenitev zakonske zveze ali vzpostavitev podobne skupnosti : 132.a člen. V: KOROŠEC, Damjan (ur.), et al. Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1). Posodobljena izd. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije: Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, 2023. Knj. 1, str. 644–659.

VUGA BERŠNAK, Janja, HUMER, Živa, LOBE, Bojana. Characteristics of pandemic work-life balance in Slovenian military families during the lockdown : who has paid the highest price?. Current sociology. Sep. 2023, vol. 71, no. 5, str. 866–886, ilustr. ISSN 0011-3921.

VUGA BERŠNAK, Janja, JUVAN, Jelena, HUMER, Živa, ŽIVODER, Andreja, JELUŠIČ, Ljubica, ŠVAB, Alenka, LOBE, Bojana. Military families' health and well-being : a socioecological model of risks. Cham: Palgrave Macmillan, cop. 2023. XVI, 203 str., ilustr. ISBN 978-3-031-23359-3.

Zaključna konferenca 'Aktiviranje nenasilnih moškosti', 4.-6. 12. 2023, Graz, Avstrija. Foto: Arhiv MI.

NOVI PROJEKTI

Vodja projekta na MI:

Živa Humer

Sodelavke_ci: Mojca Frelih, Amela Meštrovac

Partnerji:

Kulturno umetniško društvo Transformator (koordinator), Centar za kazalište potlačeni POKAZ (Hrvaška), Radio Marš

Financer: Program Active Citizens Fund v Sloveniji

Enakost spolov je zakon: ustvarjamo enako družbo za vse

Trajanje projekta: 1. 5. 2023–30. 4. 2024

Projekt deluje na področju enakosti spolov in preprečevanja nasilja na podlagi spola. Z interaktivnimi gledališkimi predstavami o spolnem nasilju in nasilju na podlagi spola, ki temeljijo na resničnih zgodbah, je projektna skupina gostovala po slovenskih in hrvaških srednjih šolah ter fakultetah. Gledališče kot orodje naslavlja možnosti za spremembe v družbi tako z refleksijo kot dejanskimi vajami za spremembe v različnih situacijah vsakdanjega življenja. Namen gostovanj je aktivacija mladih in aktivna participacija pri predlogih za spremembo ali dopolnitev obstoječe zakonodaje.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/enakost-spolov-je-zakon-ustvarjamo-enako-druzbo-za-vse/>

Vodja projekta na MI:

Živa Humer

Sodelavke_ci: Mojca Frelih, Franja Arlič

Partnerji:

Nowa Training Beratung Projektmanagement (Koordinator, Avstrija), Verein Fur Manner- Und Geschlechterthemen Steiermark (Avstrija)

Financer: Evropska unija (Erasmus+)

FemQueer: Skupne strategije za enakost spolov

Trajanje projekta: 1. 9. 2023–30. 8. 2024

Enakost spolov je temelj demokratičnih družb, kar je pomembno tudi za organizacije, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih. Ozaveščenost o enakosti spolov je pomembna za izobraževalke_ce, zaposlene na projektih, vodje projektov in deležnike v izobraževanju odraslih, saj omogoča ustvarjanje vključujočega učnega okolja za vse, ne glede na spolno identiteto ali ozadje. Cilji projekta so: mreženje z organizacijami v kontekstu feminističnih in queer teorij, izmenjava različnih teoretskih in praktičnih pristopov ter izkušnje s partnerskimi organizacijami in vključenimi ciljnim skupinami, izvajanje delavnic in srečanj za izmenjave ter priprava strateškega dokumenta za enakost spolov.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/femqueer-skupne-strategije-za-enakost-spolov/>

Vodja projekta na MI:

Mojca Pajnik

Sodelavke_ci: Leja Markelj

Partnerji:

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani (koordinator), Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

Financer:

ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Spol, demokracija in neokonservativno anti-gender gibanje

Trajanje projekta: 1. 10. 2023–30. 9. 2026

Naše raziskave (Kuhar, 2017; Kuhar in Pajnik, 2020) kažejo, da se domnevna grožnja »spola«, ki ga kot prazni označevalec mobilizirajo gibanja proti teoriji spola, prevaja v kratka sporočila, ki vzbujajo strah, ustvarjajo moralno paniko in občutek ogroženosti, hkrati pa reproducirajo poenostavljene esencialistične predstave o tem, kaj je normalno in naravno. Predlagani projekt bo to tezo preveril z uporabo konceptov »politike strahu« (Wodak, 2015) in »afektivne vladavine« (Sauer in Penz, 2017). Namen raziskave je tudi dopolniti obstoječe študije s pravno in sociološko analizo (pravnih) praks akterjev gibanja, kot so državljanske pobude, amicus briefs in druge oblike strateške litigacije. Interseksijska pravna in sociološka analiza je nujna, ker je »strateška litigacija« in strateška uporaba koncepta »človekovih pravic« v nacionalnih in transnacionalnih bojih proti »teoriji spola« ena od ključnih strategij tega gibanja.

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/projekti/spol-demokracija-in-neokonservativno-anti-gender-gibanje/>

Zaključni dogodek evropskega projekta 'Delovanje za enakost', 15.-16. 11. 2023, Firenze, Italija. Foto: Arhiv MI.

TEKOČI PROJEKTI

Aktiviranje nenasilnih moškosti (CarMia)

Vodja projekta na MI: Majda Hrženjak

Financer: Evropska unija, Ministrstvo za javno upravo (Sklad za NVO)

Spletna stran:

<https://www.mirovni-institut.si/projekti/aktiviranje-nenasilnih-moskosti-carmia/>

FIERCE – Feministična gibanja za revitalizacijo demokracije v Evropi

Vodja projekta na MI: Mojca Pajnik

Financer: Evropska unija

Spletna stran:

<https://www.mirovni-institut.si/projekti/fierce-feministicna-gibanja-za-revitalizacijo-demokracije-v-evropi/>

<https://fierce-project.eu/>

Drugi sestanek mednarodnega raziskovalnega konzorcija projekta FIERCE, 11.-12. 5. 2023, Aalborg, Danska. Foto: Arhiv MI.

Delovanje za enakost – prevpraševanje moškosti in vključevanje mladih pri odpravi nasilja na podlagi spola

Vodja projekta na MI: Živa Humer

Financer: Evropska unija

Spletna stran:

<https://www.mirovni-institut.si/projekti/delovanje-za-enakost-prevprasevanje-moskosti-in-vkljucivanje-mladih-pri-odpravi-nasilja-na-podlagi-spola/>

Predšolska vzgoja in vloga moškosti (ECAROM)

Vodja projekta na MI: Majda Hrženjak

Financer: Evropska komisija, Justice

Spletna stran:

<https://www.mirovni-institut.si/projekti/predsolska-vzgoja-in-vloga-moskosti-ecarom/>

Poklicna tveganja v seksualnem delu na presečiščih političnega okvirja in družbene stigme (ORIS)

Vodja projekta na MI: Iztok Šori (koordinator)

Financer: ARiS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovativno dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran:

<https://www.mirovni-institut.si/projekti/poklicna-tveganja-v-seksualnem-delu-na-preseciscih-politcnega-okvirja-in-druzbene-stigme-oris/>

PROGRAMSKA SKUPINA ENAKOST IN ČLOVEKOVE PRAVICE V DOBI GLOBALNEGA VLADOVANJA

V programski skupini konceptualno in raziskovalno naslavljamo temeljna vprašanja človekovih pravic, enakosti, različnosti in nediskriminacije, ki so se v procesih globalizacije, prevlade neoliberalnega vladovanja in multipliciranja družbenih kriz znašli na zgodovinskem razpotju. Po eni strani ti politični in pravni principi še nikoli niso bili tako široko regulirani, po drugi se njihov pomen nenehno zmanjšuje v imenu varnosti, boja proti terorizmu in varovanja nacionalne suverenosti v dobi globalizacije. Nekaterim skupinam so pravice celo zanikane, kar nakazuje, da je v ospredju status človeka, ne pa človečnost (Balibar 2007; Arendt 1971/2003). Premišljamo pomene enakosti in "naravnih pravic" skozi zgodovino, zlasti teorije družbene pogodbe, in se osredotočamo na proučevanje novodobnih konceptualizacij človekovih pravic, (ne)enakosti, različnosti in multikulturalizma, kot jih pojmujejo, denimo, H. Arendt, J. W. Nickel, J. H. Schaar, D. Miller, W. Kymlicka, Iris M. Young, B. Parekh idr.

Vodja: Mojca Pajnik

Člani_ ce:

Veronika Bajt, Maja Breznik, Mojca Frelj, Majda Hrženjak, Živa Humer, Vlasta Jalušič, Neža Kogovšek Šalamon, Marko Ribač, Iztok Šori, Lana Zdravković

Financer: ARiS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovativno dejavnost Republike Slovenije

Spletna stran: <https://www.mirovni-institut.si/enakost/>

V letu 2023 smo se osredotočali na vprašanja človekovih pravic, enakosti in nediskriminacije, ki so z retraditionalizacijo in repatriarhalizacijo družbe podvržene nenehnim spremembam. Poglobili smo razumevanje konceptov, kot so enakost, diskriminacija in kriza, ob čemer smo se posvetili vprašanju erozije človekovih pravic in njihovega učinka na pravo in družbo. Proučevali smo, kako se izključevalne ideologije, kot so rasizem, nacionalizem in populizem, prepletajo z izrednimi razmerami, ki jih je zahtevalo obvladovanje pandemije in ki jih zahtevajo vojne, in kako se s pretvezo krize širijo avtoritarne oblastne tendence prek ustaljenih okvirov vladanja. Iskali smo segmente, v katerih lahko javne institucije, civilna družba in nova družbena gibanja »ponovno odkrijejo« človekove pravice in zavzemanje za enakost. Organizirali smo simpozij, kjer smo se osredotočali na raziskovalne metodologije in premišljali povezave med metodološkimi pristopi, kot so intervjuji, tekstualne in vizualne analize, etnografske metode in randomizirane kontrolne študije. V pripravi je zbornik programske skupine 'Neenakost v času krize in vzpona avtoritarizmov'.

Simpozij programske skupine Mirovnega inštituta o metodoloških postopkih, 6. 9. 2023, Ljubljana. Foto: Arhiv MI.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Upravni svet

Predsednik: dr. Lev Kreft

Člani in članice:

dr. Darko Štrajn,
dr. Vlasta Jalušič,
dr. Roman Kuhar,
dr. Živa Humer,
dr. Maja Ladić

Znanstveni svet

Predsednica: dr. Tanja Rener

Članici:

dr. Mojca Pajnik,
dr. Mateja Sedmak

Direktor: dr. Iztok Šori

Upravna direktorica: mag. Franja Arlič

KOLEKTIV

Kolektiv MI se je ponovno okrepil in je v letu 2023 štel 29 sodelavk_cev. Pridružile so se nam Urška Hartman, ki koordinira delo v pisarni, raziskovalka Ana Frank in asistentka Katerina Kočkovska Šetinc, prav tako pa sta se pridružila mlada raziskovalka Sergeja Hrvatič in mladi raziskovalec Zoran Fijavž. Izobrazbeno ozadje zaposlenih sega na področja političnih ved, sociologije, kulturologije, filozofije, socialne in kulturne antropologije, narodnega vprašanja, prava in ekonomije. Štirje zaposleni so vpeti v pedagoški proces na UL (prof. Mojca Pajnik, prof. Vlasta Jalušič, doc. Neža Kogovšek Šalomon, asist. Marko Ribač), s čimer znanstvene ugotovitve, ki nastajajo na inštitutu, prenašajo med študentke_e. Naša sodelavka je tudi ugledna pravnica in ustavna sodnica Neža Kogovšek Šalomon. Na inštitutu redno gostimo praktikantke_e s slovenskih in tujih univerz, ki se usposablajo v okviru tekočih projektov. Z različnimi politikami in aktivnosti skrbimo za vzpodbudno, zdravo in varno delovno okolje.

dr. Iztok Šori
direktor

mag. Franja Arlič
upravna direktorica

dr. Marko Ribač
raziskovalec in asistent

Martina Kerec
knjižničarka

mag. Mojca Frelj
raziskovalka, koordinatorka

Amela Meštrovac
strokovna in tehnična sodelavka

dr. Ana Frank
raziskovalka

mag. Brankica Petković
raziskovalka

dr. Mojca Pajnik
raziskovalka

Monika Bohinec
koordinatorka dela v pisarni

dr. Neža Kogovšek Šalomon
raziskovalka

Iza Thaler
svetovalka

mag. Jasna Babić Zrimšek
koordinatorka komunikacij

Katarina Vučko
svetovalka

dr. Sandi Abram
raziskovalec

Saša Panić
strokovni sodelavec

Sergeja Hrvatič
mlada raziskovalka

Katerina Kočkovska Šetinc
asistentka

dr. Lana Zdravković
raziskovalka

Leja Markelj
asistentka

Tjaša Turnšek
asistentka

Urška Hartman
koordinatorka dela v pisarni

dr. Veronika Bajt
raziskovalka

dr. Maja Breznik
raziskovalka

dr. Maja Ladič
raziskovalka

dr. Majda Hrzenjak
raziskovalka

dr. Vlasta Jalušič
raziskovalka

Zoran Fijavž
mladi raziskovalec

dr. Živa Humer
raziskovalka

MREŽENJE IN STROKOVNO SODELOVANJE

ČLANSTVA V ZNANSTVENORAZISKOVALNIH MREŽAH, SVETIH, KOMISIJAH IN ZDRUŽENJIH

Divided Societies, Inter University Centre Dubrovnik (Mojca Pajnik, sodelavka študijskega programa)
 COST Action: Platform Work Inclusion Living Lab P-WILL (Maja Breznik, članica odbora)
 Council for European Studies (Mojca Pajnik, članica)
 Data Matters: Sociotechnical Challenges of European Migration and Border Control (DATAMIG), COST, (Mojca Pajnik, podpredsednica)
 European Consortium for Political Research, ECPR (Mojca Pajnik, članica, Vlasta Jalušič, članica)
 Eurofound (Maja Breznik, nacionalna korespondentka)
 European Commission against Racism and Intolerance, ERCI (Neža Kogovšek Šalomon, članica)
 European Commission on Sexual Orientation Law – ECSOL (Neža Kogovšek Šalomon, članica)
 European Nationality Experts in Death Penalty Work (Neža Kogovšek Šalomon, članica)
 European Network against Gender Based Violence (Vlasta Jalušič, članica)
 European Sociological Association (Majda Hrženjak, članica)
 Global Carework Network (Majda Hrženjak, članica)
 Identity of Europe, Interuniversity Centre Dubrovnik (Vlasta Jalušič, sodirektorica kursa)
 International Association of Media and Communication Research (IAMCR) (Marko Ribač, član)
 International Law Association – Committee on Human Rights in Times of Emergency (Neža Kogovšek Šalomon, predstavnica Slovenije)
 International Law Association – Committee Migration and International Law (Neža Kogovšek Šalomon, predstavnica Slovenije)
 IAPh, International Association of Women Philosophers (Vlasta Jalušič, članica)
 IPSA, mednarodno združenje za politične vede (Vlasta Jalušič, članica)
 Komisija za etiko v raziskovanju, FDV, UL (Mojca Pajnik, članica)
 Koordinacija samostojnih neprofitnih raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov (KORIS) (Iztok Šori, član, predstavnik MI)
 »Normalizing the Far Right« na Center for Interdisciplinary Research, Univerza Bielefeld (Mojca Pajnik, ustanovna članica raziskovalne skupine)
 Odysseus Academic Network of Experts in Asylum and Migration (Neža Kogovšek Šalomon, članica)
 Scientific Committee, European University Institute's Centre for Media Pluralism and Media Freedom (Brankica Petković, članica)
 Slovensko komunikološko društvo (Mojca Pajnik, članica nadzornega odbora)
 Slovensko seksološko društvo (Veronika Bajt, članica, Leja Markelj, članica in Iztok Šori, član)

Slovensko sociološko društvo (Veronika Bajt, članica predsedstva, Maja Breznik, članica, Majda Hrženjak, članica, in Iztok Šori, član)
 Svet Arhiva družboslovnih podatkov (ADP) (Iztok Šori, član)
 The Research Network for Domestic Workers' Rights (Majda Hrženjak, članica)
 Znanstveni svet Mirovnega inštituta (Mojca Pajnik, članica)

ČLANSTVA V DRUGIH MREŽAH, SVETIH, KOMISIJAH IN ZDRUŽENJIH

Civil Liberties Union Europe (Iztok Šori, predstavnik MI)
 Društvo Mesto žensk, Ljubljana (Lana Zdravković, članica občnega zbora, Amela Meštrovac, članica Upravnega odbora)
 EAPN – Evropska mreža za boj proti revščini (Mojca Frelih, članica)
 EAPN EU Inclusion Strategies Group (EUISG) (Mojca Frelih, namestnica predstavnice za Slovenijo)
 EAPN SLO – Evropska mreža za boj proti revščini v Sloveniji (Mojca Frelih, članica)
 EELN, European Equality Law Network (Katarina Vučko, članica)
 ENS European Network on Statelessness (Katarina Vučko, predstavnica MI)
 EUISG skupina (Živa Humer, predstavnica)
 Glas ljudstva (Brankica Petković, predstavnica MI)
 LEAP, Legal Experts Advisory Panel (Katarina Vučko, predstavnica MI)
 Medresorska komisija za človekove pravice (Katarina Vučko, predstavnica MI)
 Mreža vključujočih organizacij (Leja Markelj, predstavnica MI)
 SEENPM, South East European Network for Professionalisation of the Media (Brankica Petković, predstavnica MI)
 Slovenska mreža EAPN (Živa Humer, članica EAPN mreža)
 Strateški svet Vlade Republike Slovenije za preprečevanje sovražnega govora (Brankica Petković, članica)
 Svet Centra za mirovne studije, Zagreb (Lana Zdravković, članica)
 Svet za enakost spolov pri MDDSZEM (Majda Hrženjak, članica)
 Svet Republike Slovenije za otroke in družino (Živa Humer, predstavnica nevladne organizacije)
 Založba Sophia (Maja Breznik, ustanoviteljica in članica Sveta založbe)
 Zavod Oštro, Center za preiskovalno novinarstvo v jadranski regiji (Mojca Pajnik, članica strokovnega sveta)
 Ženski lobi Slovenije (Živa Humer, članica Sveta ŽLS)

ČLANSTVA V UREDNIŠKIH ODBORIH ZNANSTVENIH REVIJ

Družboslovne razprave [ISSN: 0352-3608] (Iztok Šori)
 Global media and communication [ISSN: 17427665, 17427673] (Mojca Pajnik)
 Hannah Arendt Net [ISSN: 1869-5787] (Vlasta Jalušič)
 Journal of alternative and community media [ISSN: 22065857] (Mojca Pajnik)
 Men and masculinities [ISSN: 1552-6828] (Majda Hrženjak)
 Migracijske i etničke studije [ISSN: 1333-2546, ISSN 1848-9184] (Mojca Pajnik)

PARTNERSKE ORGANIZACIJE

Aalborg University, Danska
 ADYFE, Avstrija
 Albanian Media Institute, Albanija
 Amnesty International Slovenija
 Antigone, Italija
 Aristotle University of Thessaloniki, Grčija
 Asociación "Hombres Iguales AHIGE Andalucía", Španija
 Baltsko društvo za človekove pravice, Latvija
 Bianet, Turčija
 Bulgarian Association for the Promotion of Citizens Initiative, Bolgarija
 Bulgarian Helsinki Committee, Bolgarija
 Centar za kazališne potlačene POKAZ, Hrvaška
 Centar za razvojne evaluacije i društvena istraživanja (CREDI), Bosna in Hercegovina
 Center for Equality Advancement, Litva
 Center of Women's Studies and Policies, Bolgarija
 Center za državljanske svoboščine, Ukrajina
 Centre for European Policy Studies (CEPS), Belgija
 Codici – Cooperativa sociale onlus, Italija
 COFAC – Cooperativa de Formação e Animação Cultural, C. R. L. (Universidade Lusófona), Lizbona
 Community Medien Institut für Weiterbildung, Forschung und Beratung (COMMIT), Avstrija
 COSPE, Italija
 Croatian Law Center, Hrvaška
 Danes je nov dan
 Democracy International, Švica
 Dissens Institut für Bildung und Forschung e. V., Nemčija
 Documenta – Centar za suočavanje s prošlostjo, Hrvaška
 Dortmund University of Applied Sciences and Arts, Nemčija
 Društvo novinarjev Slovenije
 Ekonomski fakultet Univerzitetu u Beogradu, Srbija
 Estonian Human Rights Centre, Estonija
 European Alternatives, Romunija
 European Public Law Organisation, Grčija

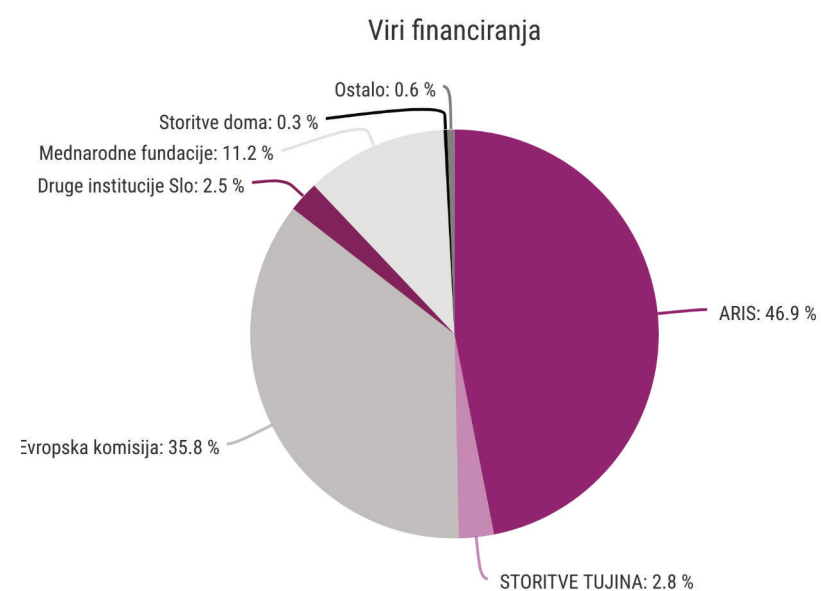
Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem
 Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za socialno delo, Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za turizem, Univerza v Mariboru
 Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
 Filozofski inštitut ZRC SAZU
 Forum 2000, Češka
 Foundation for Access to Rights, Bolgarija
 Foundation Mediacentar Sarajevo, Bosna in Hercegovina
 Fundacija za podporo pravnega izobraževanja GYLA, Gruzija
 Fundación 1 Mayo – Research institute related CCOO trade union (FIM), Španija
 Fundación EMET Arco Iris, Španija
 Georg-August Universität Göttingen (UGOE), Nemčija
 Glas človekovih pravic, Litva
 Goethe University Frankfurt, Nemčija
 Háttér Society (HS), Madžarska
 Helsinški odbor za človekove pravice na Slovaškem, Slovaška
 Hiša človekovih pravic Zagreb, Hrvaška
 Institut Mines-Télécom (IMT), Palaiseau
 Institut za društvena istraživanja, Institut za etnologijo i folkloristiko, Hrvaška
 Inštitut za študije stanovanj in prostora
 Institute for Masculinity Research and Gender Studies (VMG), Avstrija
 Institute of Research for Development, Francija
 Istituto degli Innocenti, Italija
 Instituto Politecnico de Braganza, Portugalska
 Institut Jožef Stefan
 Inštitut za novejšo zgodovino
 Istituto Degli Innocenti di Firenze (IDI), Italija
 Jagiellonian University (JU), Poljska
 Koç University, Turčija
 Kosovo 2.0, Kosovo
 Kosovo Press Council, Kosovo
 KUD Transformator
 Kulturno društvo Gmajna
 Lapsus – Laboratorio di analisi storica del mondo contemporaneo, Italija
 Linköpings Universitet (LiU), Švedska
 Lithuanian Gay League (LGL), Litva
 Lota's Box, Hrvaška

Loughborough University London, Anglija
 Ludwig Boltzmann Institute of Fundamental and Human Rights, Avstrija
 Macedonian Institute for Media, Severna Makedonija
 Mary Immaculate College, Limerick, Irska
 Maska
 Mediacentar Sarajevo, Bosna in Hercegovina
 Mediterranean Institute of Gender Studies (MIGS), Ciper
 Mednarodni inštitut za človekove pravice in mir, Francija
 Mental Health Perspectives, Litva
 Migrant Advisory Council of the City of Graz, Avstrija
 Ministrstvo RS za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
 Montenegrin Media Institute, Črna gora
 MoveGLOBAL e. V., Nemčija
 Municipality of Berlin Mitte, Nemčija
 Municipality of Empoli, Italija
 Municipality of Lustenau, Avstrija
 Novi Sad School of Journalism, Srbija
 Nowa Training Beratung Projektmanagement, Avstrija
 Österreichische Akademie der Wissenschaften (OEAW), Dunaj, Avstrija
 People's Advocate Albania, Albanija
 Pixel – Associazione Culturale, Italija
 Platform for the International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM), Belgija
 PlinEU, Poljska
 Pod črto
 Polish Academy of Sciences, Poljska
 Portuguese Women's Platform, Portugalska
 Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja (PIC)
 Prodos Consulting, Italija
 Radio Marš
 Red Barnet (SCD), Danska
 Reform – Resource center for men, Norveška
 Scuola Normale Superiore, Firenze, Italija
 Scuola Normale Superiore di Pisa, Italija
 SEENPM
 Sindikat Mladi plus
 Slovenska filantropija
 Smart Venice, Italija
 Social Action and Innovation Centre (KMOP), Grčija
 Social Science Research Institute, University of Iceland (UI), Islandija
 Stichting De Burcht/De Burcht Institute, Nizozemska

Südwind, Avstrija
 Surt Fundacio de Dones Fundacio Privada, Katalonija, Španija
 Symbiosis, Grčija
 Tallinn University, Talin
 Tartu Ulikool/University of Tartu, Estonija
 The Chancellor, Masters and Scholars of The University of Oxford (UOXF), Velika Britanija
 The European Centre for Social Welfare Policy and Research, Avstrija
 The Kentro Merimnas Oikogeneias Kai Paidiou (KMOP), Grčija
 The University of Brescia (UNIBS), Italija
 The University of Girona (UdG), Španija
 Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
 Universidad Comptulense de Madrid, Španija
 Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), Španija
 Università Ca'Foscari (UNIVE), Italija
 Università degli Studi di Firenze (Italija)
 Università di comunicazione e lingue, IULM, Milano
 Universität Bern, Švica
 Universitat de Barcelona (UB), Španija
 Universität Hamburg, Nemčija
 Universität Wien, Avstrija
 Université Libre de Bruxelles (ULB), Belgija
 University for Continuing Education Krems, Avstrija
 University of Barcelona, Španija
 University of Cambridge, Anglija
 University of Campania "Luigi Vanvitelli", Italija
 University of Gdansk, Poljska
 University of Palermo, Italija
 University of Vienna, Avstrija
 Univerza v Regensburgu, Nemčija
 Univerzity Karlovy, Praga, Češka
 Uniwersytet Jagielloński, Krakov
 Universidad Pablo de Olavide, Španija
 Veleposlaništvo za človekove pravice, Moldavija
 Verein Fur Manner- und Geschlechterthemen Steiermark, Avstrija
 VILABS, Grčija
 Work With Perpetrators EN (WWP), Nemčija
 Zavod za izobraževanje in kulturne dejavnosti Bob
 Združenje delodajalcev Slovenije (ZDS)
 Združenje občin Slovenije
 Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS)

FINANČNO POSLOVANJE

V letu 2023 je bilo finančno poslovanje inštituta zelo uspešno, saj smo zabeležili 18 % rast prihodkov. Povišalo se je tako financiranje iz domačih virov, kot Evropske komisije in mednarodnih fundacij. Rast je v veliki meri povezana z uspešnim pridobivanjem projektov na javnih razpisih, ki ostajajo glavni vir financiranja (67 %), manjše deleže pa zavzemajo stabilno financiranje s strani ARIS (27 %) ter izvajanje storitev za trg, kot so študije ali izobraževalne aktivnosti (3 %). Zlasti nas veseli, da smo lahko več sredstev namenili programski skupini, kar pozitivno vpliva na znanstveni razvoj inštituta.

SEZNAM FINANCERJEV

Active Citizens Fund v Sloveniji

Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA)

ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

Evropska komisija (EU):

- AMIF
- Citizens, Equality, Rights and Values Programme
- COST
- Erasmus+
- External Action
- Horizon 2020
- NEAR
- Progress

Migration Policy Group

Ministrstvo za digitalno preobrazbo

Ministrstvo za javno upravo (Sklad za NVO)

NEF – Mreža evropskih fundacij (Program Civitates)

Norface

Open Society Foundations

Volkswagen fundacija

